

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 5 po południu z wyjątkiem dni poświątecznych.
 Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 12 hal., pocztą i na prowincyi 14 hal. — Biura Redakcyi i Administracyi ulica Podwale 1. 3 — Ekspedycya miejscowa i zamiejscowa ul. Czarnieckiego 12. Pojedyncze numery do nabycia w trafikach i biurach dzienników. — Listy należy frankować.
 Reklamacye otwarte wolne od opłaty.
 Telefon Redakcyi Nr. 510
 Telefon Administracyi 637

Pr numerata:

zamiejscowa:		miejscowa	
rocznie 40 K	ówierórocznie 10— K	rocznie 36 K	ówierórocznie 9— K
półrocznie 20 K	miesięcznie 3-60 K	półrocznie 18 K	miesięcznie 3— K

W Niemczech 4 K 10 h. miesięcznie. We wszystkich innych państwach 5 K 50 h. miesięcznie.
 „Przewodnik bankowy i literacki”, dodatek miesięczny do *Gazety Lwowskiej*, otrzymają cało i półroczni abonenci bezpłatnie, jednakże ci tylko, którzy prenumerują od 1 stycznia do końca czerwca ówieróroczni i miesięczni za dopłatą: pierwsi 3 K — h., drudzy 1 K. „Przewodnik” prenumerowany osobno kosztuje 12 K.

Ceny ogłoszeń (anonsów) kupieckich, osób prywatnych i t. p.: Wiersz petitowy 7 łamowy lub jego miejsce 30 hal. tabelaryczny i liźbowy 40 hal.
 Nadesłane po 1 kor., kronika 1:50 kor., za wiersz 4 łamowy lub jego miejsce miary petitowej. Ogłoszenia władz rządowych: autonomicznych po 30 hal., tabelaryczne i liźbowe po 40 hal. za wiersz petitowy 4 łamowy lub jego miejsce.
 Ogłoszenia liźbowe, tabelaryczne i statutowe Towarzystw asekuracyjnych ubezpieczeniowych i t. p. po 60 hal. za wiersz petitowy 4 łamowy lub jego miejsce.
 Wszystkie ogłoszenia przyjmuje Administracya „Gazety Lwowskiej” Lwów Podwale 1. 3, ogłoszenia kupieckie i osób prywatnych także biuro dzienników H. Buchstaba Lwów, ul. Karola Ludwika 1. 21.

CZEŚĆ URZĘDOWA.

Jego Ces. i Król. Apostolska Mość raczył najmiłościwiej zezwolić Jego Ces. i Król. Wysokości Najd. Arcyksięciu Józefowi i generał-pułkownikowi, przyjąć i nosić nadane Mu przez Jego Ces. Mość Cesarza niemieckiego liście dębowe do królewsko-pruskiego orderu *Pour de mérite*.

Jego Ces. i Król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 22 maja b. r. najmiłościwiej wynieść generał-porucznika Wilhelma Bańkowskiego do austriackiego stanu szlacheckiego z uwolnieniem od taksy, oraz nadać mu przydomek „Frugnoni”.

Jego Ces. i Król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 22 maja b. r. najmiłościwiej wynieść emerytowanego pułkownika Karola Staszkiwicza do austriackiego stanu szlacheckiego z uwolnieniem od taksy.

Jego Ces. i Król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 22 maja b. r. najmiłościwiej wynieść emerytowanego pułkownika Czesława Szymiczka do austriackiego stanu szlacheckiego z uwolnieniem od taksy.

Dalej pozwolono mu używać predykatu „Edler”.

Jego Ces. i Król. Apostolska Mość raczył najmiłościwiej nadać wojskowy krzyż zasługi drugiej klasy z dekoracją wojenną, w uznaniu znakomitej służby w wojnie, generał-porucznikowi Józefowi Pomiankowskiemu, wojskowemu pełnomocnikowi w Cesarstwie poselstwie w Konstantynopolu.

Jego Ces. i Król. Apostolska Mość raczył najmiłościwiej nadać krzyż kawalerski orderu Franciszka Józefa z dekoracją wojenną, w uznaniu znakomitej służby w specjalnem użyciu starszemu komisarzowi powiatowemu w Galicyi Konstantemu Starosolskiemu.

Prezydent sądu krajowego wyższego w Krakowie zamianował w tym sądzie prakty-

kanta rachunkowego Zygmunta Bieleckiego asystentem rachunkowym, a tymczasowego pomocnika kancelaryjnego w sądzie obwodowym w Jaśle Józefa Godziszka praktykantem rachunkowym.

Wiceprezydent galic. dyrekcji poczt i telegrafów przeniósł pocztmistrza Piotra Suberlaka z Dobrowlan do Gromnika.

Wiceprezydent gal. dyrekcji poczt i telegrafów zamianował adjunkta Władysława Jasiewiczza pocztmistrem w Olejowie.

Wiceprezydent gal. dyrekcji poczt i telegrafów zamianował adjunkta Lamberta Grossego pocztmistrem w Borkach Wielkich.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA.

Lwów, 5 czerwca 1918.

Sytuacja wojenna.

Coraz potężniej rozwija się tryumf niemieckiego oręża na froncie zachodnim. Także

najnowsze doniesienia stwierdzają, że niemieckiemu dowództwu udało się plauny swe przeprowadzić w jak najszerszym mierze.

Napróżno nieprzyjacieli ścigała rezerwy; napróżno Francuzi z bezprzykładnem istotnie bohaterstwem czynią wszystko, co możliwe, by odwrócić niebezpieczeństwo zagrażające wschodniemu frontowi Francyi. Zadanie to nielatwe. Pomijając już bowiem kolosalne straty w ludziach, nieprzyjacieli pozbawiony został rzeczy najważniejszej przy każdym ratunku: swobody ruchu. Niemcy częścią zajęli, częścią zniszczyli niezmiernie ważne szlaki kolejowe i drogi, tak, że wątpliwą jest rzeczą, by nieprzyjacieli mógł wczas dokonywać potrzebnych przesunięć, a walcącym zapewnić regularny i dostatecznie wydajny dowóz zarówno amunicyi, jak środków żywności. Jak radzi sobie z temi trudnościami francuski sztab generalny — to jego rzecz; w każdym razie łatwo to mu iść nie może i groza sytuacji utrzymuje się nadal w nieuszczerplonych rozmiarach, a nawet rośnie.

Nowa ofenzywa na zachodzie nieubłaganie odsłoniła wszystkie te błędy i niedostatki, które koalicja zamierzała ukryć przed niepowołanymi, przy pomocy pompatycznej frazeologii. Ślawiono pod niebiosa wielkość wodzów, ich wspaniałe plany, ich sprężystość i znakomitą, przez nich obmyśloną organizacyę armię. Kazano wierzyć światu, że Haig, że Foch — to są pierwszej klasy geniusze militarni; kazano wierzyć ślepo i

Michał Rollego.

Piotr Jaksa-Bykowski

w życiu i w listach.

(Ciąg dalszy).

Niemal wesołości wywołał również i inny figiel Pana Jaksy. W Kamieńcu istniało przed rokiem 1863 rozwijające się przez pięknie Polskie Towarzystwo lekarzy i przyrodników. Zebrania jego naukowe, kończące się zwykle wspólną kolacją, przy której gawędzono już o rzeczach potocznych, odbywały się kolejno w mieszkaniach prezesa dr. Aleksandra Kremera, Krakowianina, który wszedłszy na Podolu w związki małżeńskie, cieszył się wśród ziemian ogólnym szacunkiem i opuścił dopiero Kresy na wyraźny rozkaz rządu rossyjskiego; sekretarza stałego, znakomitego chirurga, dr. Karola Sulimy Przyborowskiego, przybyłego na wschodnie Kresy z Litwy, i sekretarza doroznego dr. Józefa Rollego, oddającego się podówczas niemal wyłącznie jeszcze piśmiennictwu z zakresu medycyny, by niebawem, za poradą przyjaciół, między innymi Aleksandra Weryhy Darowskiego i Konstantego Podwysocznego, przejść i na pole dociekań historycznych.

Zebranie w mieszkaniu dr. Józefa Rollego wypadło w piątek. Dr. Kremer, wyjątkowy w owe wolnomyślne czasy lekarz, obserwowujący skrupulatnie posty i inne przepisy Kościoła, a przytem specjalny amator kotletów z ryby, podlanych sosem kaparowym, zamówił sobie z góry u młodzieńckiej gospo- si te właśnie ulubioną przez siebie potrawę i z niecierpliwością wyczekiwał kolacji. Jaksza nie był ani przyrodnikiem, ani lekarzem; poważne, specjalne rozprawy nuzżyły go, nie brał więc udziału w posiedzeniach naukowych Towarzystwa, należał jednak stale do uczestników następujących po nich kolacji, wnosząc z sobą i tutaj niewy-czerpane skarby humoru i staroszlacheckiej, nieokiełzanej nieczem fantazyi.

Znajomi i przyjaciele Bykowskiego rozprawiali poważnie w saloniku, on natomiast wyproszony przez gospozię z kuchni, gdzie jego okazała figura co chwila tamowała swobodę ruchów przygotowującym kolację, snuł się po pokojach śmiejąc jednego papierosa po drugim i wyczekując końca posiedzenia.

Wreszcie wszyscy zajęli miejsca dookoła stołu. Jaksza jadł, jak zwykle, za pięciu, sypał konceptami i uśmiechając się pod wąsem, spoglądał z podejścia w stronę Kremera.

Doktor — prezes osowiał i zamilkł. Inni ze smakiem pochłaniali sznyce cielece, on z wzrastającym niepokojem spoglądał na drzwi, w których chyba ukaże się wreszcie fertyczna pokojówka z półmiskiem ulubionych jego kotletów z ryby.

Zniecierpliwiony i wygłodniały, szepnął w końcu do ucha gospodarzowi:

- Moje kotlety?
- Jakszo, nie dostałeś jeszcze?
- Jak widzisz, talerz pusty.

Gospodarz zbiegł do znajdującej się w parterze kuchni, by tam dowiedzieć się, że pierwszy powędrował na górę półmisk z tuzinem całym kotletów.

Przepadł jednak, jak kamień w wodę. Pokojówka zaręczała, iż wniencuszonem stanie postawiła go na bufecie w jadalnym pokoju, ukraść go chyba nikt nie mógł.

Dr. Kremer powrócił do domu głodny i zły. Zagadka pozostała nierozwiązana do południa dnia następnego.

Punktualnie z uderzeniem godziny dwunastej zjawił się w mieszkaniu dr. Rollego Pan Jaksza, ucałował z miną dziwnie skruszoną rękę gospożni, ukląkł z trudem na podłogę i sapiąc, jak miech kowalski, wydo- był z pod kanapy wyczyszczony gruntownie półmisk.

- Jakszo, to pan zjadł całą porcyę?
- Jaksza grzmotnął się w piersi aż zadudniało.

Dr. Kremer dowiedziawszy się o wszystkim, zawołał:

- A to szelma! I z takim apetytem mógł potem pałaszować sznyce cielece?!

Rok 63 sprowadził w Kamieńcu wiele zmian. Ofiarą padł teatr polski, którego Jaksza był pomyslowym dyrektorem, czy kuratorem, bo i tak go tytułowano; Polskie Towarzystwo lekarzy i przyrodników musiało przer-

wać swoją działalność. Bykowski w 1866 roku przeniósł się do Warszawy, rozpoczęła się jego barwna korespondencya z dr. Antonim J.

Powtórzymy z niej garść najcharakterystyczniejszych wyjątków, uzupełniających poniekąd sylwetkę Pana Jaksy.

W liście z 25 kwietnia 1867 r. porównywna Jaksza dawniejszy żywot kamieniecki z życiem warszawskiem, narzeka na drożyznę, nudę biurową i... służące. „Jejmość”, przyjęta przez Bykowskich, „zastrzegła sobie, że wstawać wcześniej nie może, jak o godzinie 8 rano”, a gdy jej czasem robił wymówki, odpowiadała: „i gdzie to pan widział porządniejszą odemnie, a któraż to u pana miała psa, komode i zegar ścienny!...” „I istotnie — dodaje Jaksza, — że ruchomości wymienione posiada. Słyszałeś zapewne gadkę o Paganinim, który grał na jednej stronie, jak się trzy urwały, a nakoniec po zerwaniu się tej grał jeszcze. Otóż tak się działo mi w życiu z dworem moim. Kiedyś to, za lepszych czasów, były wszystkie struny, a teraz ja od kwartału mam zerwać tę ostatnią strunę i za przykładem wielu tu śmiertelnych obchodzić się bez służki”.

Z kolei maluje Bykowski z pełną plastyką, nie szczędząc — jak zwykle u niego — tonów jaskrawych, jeden z wieczorków literackich, w którym właśnie brał udział w roli widza-słuchacza. „Naprzód należy ugrupować towarzystwo na dwie kondygnacye: Czytaczy i słuchaczy. W tej ostatniej mieszczą się jeszcze wyłączni niszczyciele ciastek, które są koniecznym warunkiem tych uczonych zgromadzeń”.

„Jakiś stary jegomość w guście Sabyasa (z którym, co się dzieje obecnie, racz powiedzieć) występuje z deklamacyą „Narzęczonej z Abydos”, deklamuje z pamięci, a stary malarz Suchodolski dopomina się ciągle o powtórzenie niektórych ustępów, jako głuchy: To jest Akt pierwszy”.

„Potem zjawia się jakiś zecer niby to z pilną korektą *Kółka domowego* do redaktorki — admiracya nieodzowna drzeworytów i tekstu. Ten Akt drugi i zecer *deus ex machina* są zawsze w programie, jeżeli zaś znajdują się (na zebraniu) lekarze, w takim razie dubluje się rzecz na pismo lekarskie i znów zasłona spada”.

„Akt trzeci. Pani dość biała i tłusta, nawet przystojna, którą nazywają: „nasza Deotyma”, improwizuje bardzo głośno na temata zadawane przez publiczność. Byli dość uprzejmi, jako niby goście i reprezentanta cywilizacyi zabużańskiej (sic!) prosili mnie o wybranie tematu. Wybrałem „jaja” — jako to był czas przedświąteczny. Improwizacya była ładna; szkoda, że stenograf był podezas tego zajęty absorbowaniem tortu. Pan Leon Kunicki odpowiadał improwizatorce prozą, a potem odczytał parę bardzo nędrych rozdziałów z powieści, która będzie drukowana w *Kółku*”.

„Akt czwarty. Pani Puciatycka po wielu prośbach i znów lekkiej improwizacyi, do niej zastosowanej, odczytała jakąś powieść poetyczną, akcentem jeszcze więcej litewskim niż Narkiewicz¹⁾. Ta autorka przypomina z twarzy deputata Długoskiego²⁾”.

„Akt piąty. Pobudzony silnie nazw interes wszystkich kondygnacyj!! Zjawia się pekelfisz i piwo bawarskie! jako wielkie rozwiązanie dramatu. Jeżeli Witold Jaroszyński³⁾ niema gdzie umieszczać poezyi, to chociaż czytałem tylko rekuzy, ręczę, że na tych wieczorach będą mile przyjęte”.

„Na trzeci czwartek ja mam coś czytać, nad czym Litwinięko⁴⁾ już od dwóch tygodni pracuje; tylko nie wydaj sekretu, bo to ma uchodzić za moje”.

„Zapomniałem dodać, że mąż chudy tłustej improwizatorki w milezieniu i w towarzystwie szpieca domowego zjada butersznity. Mówiono mi, że to jest bardzo zdolny współpracownik wielu pism peryodycznych”.

„O następnym wieczorze nie omieszkać Ci donieść, będzie ciekawy, bo zapowiedziano poemat śpiewany przez panią Puciatycką. Z całego zgromadzenia jeden człowiek, mój dawny znajomy, Bartoszewicz, (niezawodnie Julian) przypada mi do smaku”.

(Ciąg dalszy nastąpi).

¹⁾ Zaony bardzo Litwin, lekarz w Kamieńcu.

²⁾ Popularna ongi w towarzystwie podolskiem osobistość.

³⁾ Zdolny lekarz kamieniecki, z kolei lwowski.

⁴⁾ Kolega biurowy Bykowskiego, nic z literaturą nie mający wspólnego.

ufać, że Francji włos nie spadnie z głowy, dopóki oni stoją u steru.

Tymczasem, oż się okazuje? Wszystkie plany tak wspaniałe — wedle zapewnień — ułożone, poszły w niwec. Przedstawiały się może imponująco, dopóki były na papierze; rzeczywistość nie chciała trzymać się linii przez nie wytkniętej. Zarazem runęły zasady, na których z takim uporem entente od początku je budowała i którym dotąd dochowała wierności. Upadła więc teoria liczebnej przewagi, jako rozstrzygającego czynnika, a wraz z nią bolesną naukę dostało kunktatorstwo. Albowiem to nie ulega wątpliwości, że entente właśnie sposobila się do ofensywy. Jednak co innego układać sobie piękne plany, a co innego wezas je wykonać.

„Wezas” — to słowo ma bardzo doniosłe znaczenie w sprawach wojennych. Entente zaś nigdy nie miała dlań należnego respektu. Także i tym razem pomyliła się, póty wypatrywała sposobności, póty nie mogła zdobyć się na ostateczną decyzję aż Niemcy chwycili inicjatywę w swoje ręce i wiadomo — z jakim skutkiem.

Ze położenie na zachodnim teatrze byłoby nierównie korzystniejsze niż obecnie, jeśli entente była zaatakowała Niemców, to nie ulega wątpliwości. Tymczasem alianci sposobili się do ofensywy, przeszli w defenzywę; mieli iść naprzód, a zmuszono ich cofnąć się aż nad Marnę i wydać nieprzyjacielowi teren drogocenny, ogromny obszar z bogatymi środkami komunikacji, składami i magazynami, których w ostatniej chwili nie czas już było bronić.

Niemiecka strategia dowiodła, że liczba znaczy bardzo wiele, jednak nie wszystko. Hart ducha, żelazna dyscyplina, świadomość celów działania, rozdzielona niejako na tyle umysłów, ile ludzi staje do walki, oto są owe moce, którym nikt oprzeć się nie zdoła.

Siły własne entente'y bliskie są wyczerpania. Teraz nie pozostaje jej nic innego, jak trzymać się kurczowo ostatnich swych stanowisk, w oczekiwaniu zapowiedzianego sukursu Ameryki. Jakże wielkim on być by musiał, by rzeczywiście przynieść pomoc, a jakim jest w rzeczywistości. Wedle informacyj gen. Smutsa mogą Amerykanie miesięcznie dostarczyć 10.000 ludzi. W ciągu roku czyni to 120.000 i trzeba by lat dziesięć czekać, by 1.200.000 Amerykanów zebrało się na usługi zagrożonej Anglii i Francji. Jakż więc pociechę dać może Ameryka w chwili, gdy Niemcy stoją w odległości 60 klm. od Paryża! I netylko ta bliskość jest groźna. Pogarsza sytuację nieprzyjaciela okoliczność, że każdy nowy kilometr zdobyty przez Niemców, podkopuje wiarę wojska w siebie w przeciwnym obozie i podkopuje zaufanie narodów wystawionych na tak ciężką próbę. Wszystkie żywioły trzęwo patrzące, czy to w Anglii, czy we Francji stają się obecnie naturalnymi przeciwnikami Lloyda George'a i p. Clémenceau. A to są dwaj ludzie, na których spada główny ciężar winy, iż dotąd między walczącymi mocarstwami nie stanął pokój.

Podane poniżej biuletyny uzupełniają obraz obecnej sytuacji.

Austro-węgierski biuletyn wojenny.

Wiedeń, 4 czerwca. Urzędowo ogłasza się dnia 4 czerwca:

Na całym froncie południowo-zachodnim trwale znaczna czynność działowa.

Szef sztabu generalnego.

Niemiecki biuletyn wojenny.

Berlin, 4 czerwca. *Biuro Wolffa* ogłasza: Wielka kwatera główna dnia 4 czerwca:

(Z zachodniego teatru wojny).

Grupa wojsk ks. Ruprechta. Walki działowe o zmiennej sile. Znaczna czynność wywiadowcza nieprzyjaciela i silne wyprawy w różnych miejscach frontu. Na południowy zachód od Merris nieprzyjaciel usadowił się w pomniejszych kawałkach rowów.

Grupa niemieckiego Następcy Tronu: Na północ od Aisny w zaciętej walce zabraliśmy nieprzyjacielowi kilka rowów. Wytrwały opór nieprzyjaciela, który uciepił się wzgórz na zachód i na południowy zachód od Soissons, wczoraj złamano. Wzgórze Vauxbuin na zachód od Chaudun zajęto. Po zdobyciu szturmem Pernaut Missey aux Bois odparliśmy nieprzyjaciela na linię Soullier-Domiers. Zdobyto kilka baterij. Kilka tysięcy jeńców wzięto. Kontratak Francuzów po obu stronach rzeki Oureq spełzły na niczym, przyczem nieprzyjaciel poniósł ciężkie straty. Na północny zachód od Châteaueu Thierry w walce przeszliśmy za kolej z Hussières do Bouresches; kontratak nieprzyjacielski odparto.

Nad Marną, między Marną a Reims położenie nie zmieniło się.

Pierwszy generalny kwatermistrz:
Ludendorff.

WOJNA.

Z zachodniego frontu.

Z Londynu telegrafują pod datą 4 bm.: Pisma powiadają, że wczorajsze wiadomości z frontu zachodniego były najbardziej zadowalające ze wszystkich od początku bitwy. Powoli zaznacza się jednak wystąpienie rezerw.

Od przeszło 2 dni Niemcy stoją nad brzegiem Marny, ale dotąd przez nią się nie przeprowadzili. Chociaż jeszcze nie minęło przesilenie, jest jednak znamienne, że po 7 dniach sojusznicy zdołali zaszachować natarcie Niemców.

Komunikat wieczorny.

Biuro Wolffa ogłasza dnia 4 bm. wieczorem: Pomyślne walki na południowym brzegu Aisny na zachód od Soissons.

Oświadczenie francuskiego premiera.

Prezydent ministrów Clémenceau w komisji wojskowej francuskiej Izby szczegółowo wyjaśnił położenie wojskowe, obecny stan operacji i wyzyskanie zasobów wojskowych koalicji.

Dzienniki piszą, że oświadczenia Clémenceau zrobiły tak silne wrażenie, że obecnie jest rzeczą prawie pewną, iż w Izbie nie będzie debaty, bo interpelanci prawdopodobnie nie będą obstawali przy obradach nad interpelacjami o położeniu wojskowym.

Ostrzeliwanie Paryża.

Niemieckie działo dalekonośne podjęło wczoraj znowu ostrzeliwanie obszaru paryskiego.

Nieudały atak z powietrza na Polę

Wojenna kwatera prasowa donosi: Dnia 1 b. m. wieczorem nieprzyjacielski okręt napowietrzny w wielkiej wysokości usiłował dotrzeć do Poli, ale wykryto go jeszcze w obrębie morza i silnym ogniem obronnym zmuszono do odwrotu, zanim zdołał ukazać się nad Polą i rzucić bomby.

Alarm w Paryżu.

Z Paryża telegrafują: Ponieważ onegdaj wieczorem straż doniosła o samolotach nieprzyjacielskich, lecących na Paryż, dano o 10 m. 54 wieczorem znak alarmowy. Znak końcowy alarmu nastąpił o 11 m. 25. Nie ma nic do ogłoszenia.

Przyjęcie traktatu pokojowego z Rumunią.

Rada związkowa Rzeszy przyjęła układ pokojowy między Niemcami, Austro-Węgrami, Bułgarią i Turcją a Rumunią.

Mocarstwa centralne a Ukraina.

Raboczaja Żyżn donosi, że otwarto w Kijowie biuro pośrednictwa dla robotników sezonowych do Niemiec.

W Odessie otwarto kantor austr. Tow. handlowego. Sprowadziło ono już z Austro-Węgier 10 wagonów maszyn rolniczych.

W sprawie ostatnich aresztowań na Ukrainie.

Kijewskaia Myśl zamieszcza oświadczenie urzędowe rządu ukraińskiego w sprawie powodów ostatnich uwzięń politycznych. Patriotów ukraińskich nie uwięziono, tylko zwalczano dążenia anarchistyczne, szerzone z Petersburga, a które pod płaszczykiem ukraińskości zmierzały do celów bolszewickich i samolubnych.

Sukcesy łodzi podwodnych.

Z Berlina telegrafują: W zachodniej części kanału La Manche i u wybrzeża zachodniego Anglii zniszczono 5 parowców o łącznej pojemności przeszło 29.000 tonn.

Bombardowanie Lagosty.

Biuro szefa sztabu gen. włoskiej marynarki ogłasza: Dnia 2 czerwca przed południem mimo silnego nieprzyjacielskiego ognia obronnego, bombardowaliśmy z widocznym skutkiem wojskowe zakłady w Lagosty.

Ustąpienie generała Haiga.

Podług informacyj londyńskich ze źródeł dobrze poinformowanych, pozostających w najbliższym kontakcie z frontem bojowym, generał Haig zamierza ustąpić z naczelnej komendy armii angielskiej. Następcą jego zostać ma generał Wilson.

Zamknięcie granicy hiszpańskiej.

Granica hiszpańska od poniedziałku godziny 6 wieczorem na okres nowy nieokreślony ściśle zamknięta.

Pertraktacje pokojowe rosyjsko-ukraińskie.

Komisja wojskowa jeszcze nie osiągnęła zgody co do linii demarkacyjnej. Wszystkie punkty warunków rozejmu przekazano trzem komisjom mieszanym. Główną trudność sprawia punkt dotyczący podróży z jednego państwa do drugiego. Ukraina obstaje przy dokładnym ustaleniu warunków, aby zapobiedz, by wracającym z Wielkorossji Ukraińcom odbierano mienna ich na granicy. Rakowski nie przystał na czynienie wyjątku dla Ukrainy z ogólnych postanowień o wyjeździe.

Konstytuanta białoruska.

Konstytuanta białoruska zwołana została na 1 grudnia br. Rząd postanowił przedstawicieli dyplomatycznych wysłać do państw czwórczynnym.

Z Krymu.

Dżafar Sejdament został wybrany prezydentem Krymu. Ma być utworzony Sejm. Rząd składa się z 8 ministrów koalicyjnych, oprócz prezydenta ministrów.

Na barwę państwową obrano błękitną.

Lenin w obronie rewolucyjnych zdołaczy.

W związku z zaprowadzeniem stanu wojennego w Moskwie i powołaniem pod broń

52)

CHARLES MÉRONVEL.

HRABINA HELENA.

CZĘŚĆ PIERWSZA.

Sprawa d'Orgères.

XXI.

(Ciąg dalszy).

Żadnego ze służby nie widać było w pobliżu pałacu.

Hrabia nie śmiał wejść.

Minął pałac i poszedł dalej.

Naprzeciw kościoła Saint-Philippe du Roule, zorientował się.

Podobny był do marynarza, rzuconego w łodzi na fale morskie, bez bnsoli i gwiazdy polarnej, który już nie wie, w którą stronę się obrócić.

Kilka powozów wspaniałych stało wzdłuż trotuaru przy kościele.

Aby czas zabić, Jan de Marcilles zaczął je liczyć.

Było ich tylko cztery, wszystkie pierwszej jakości.

Jakaś ceremonia musiała się odbywać w Saint-Philippe-du Roule, ale bez pompy i wystawności, jakiś ślub, zapewne.

Stangreci i lokaje imponujący na kozłach, konie gniade i kare, żujące wędzidła, które pianą się okrywały, świadczyły o prawdziwym dostatkach, który poznać można na pierwsze wejrzenie.

Mała liczba ciekawych stała przed portalem.

Hrabia Jan się zbliżył.

— Panna młoda w żałobie — mówiła jakaś kobieta. — Co za cudna blondyna! Nie ma piękniejszej kobiety w całym Paryżu.

Jan de Marcilles nie zwracał najmniejszej uwagi na to, co słyszał.

Podobne rozmowy codziennie się toczą wokoło kościołów, gdzie śluby się odbywają.

— Nie będzie pożałowania godna, ta pani! Będzie sobie mogła kupować stroje. Ale umie je nosić, to pewne!

— Któż to się żeni? — spytał hrabia jakiegoś służącego w liberyi, który stał obok niego.

— Pewien osobnik, któremu nie brak grosza!

— Bogaty?

— Spodziewam się!

— Nazywa się?

— Baron Raynaud.

Hrabia Jan oparł się ręką o ścianę portyku.

Chwiał się na nogach, jak gdyby otrzymał cios maczugą w głowę.

Ale się opanował.

Cóż dziwnego w tem małżeństwie? Czyż baron nie był wdowcem od wielu lat?

— Urojenie! — szepnął.

I natychmiast ta uwaga przyszła mu do głowy:

— Ta, z którą się żeni, także jest wdową. Mówiono o tem w tłumie.

Czyż Helena nie była wdową? Czyż jego akt zejścia nie był spisany? On umarł przecie, utopił się tam, w zatoce Cayenny. Wiedział o tem od kilku dni, wskutek objaśnienia zacierpanego w Guyannie przez agencję londyńską. Gdyby nie to, czyżby się ośmielił pokazać na niebezpiecznym bruku paryskim?

Przepchał się przez tłum zalegający portal i wszedł do kościoła.

Ślub się już odbył.

Nikogo już przy ołtarzu nie było. Pozostały tylko ślady obrzędu. Mgła kadziła snuła się w powietrzu, unosząc się aż do witraży wielkiego okna w głąbi.

Zakrystyan gasił świece.

Kościół był zupełnie pusty.

Jan de Marcilles zrobił ruch, chcąc wyjść. Wolał zachować bolesną nieświadomość, która serce mu ścisłała, niż dowiedzieć się prawdy, któraby go pognębiła.

Zły był za swoje podejrzenia, jak gdyby one były profanacją jego miłości!

Helena jedyna kobieta, która serce mu zabrała, matka córki jego Gabryeli! Oddać się innemu! Zapomnieć o przeszłości, o swoich przysięgach, o jego nieszczęściu, dopełnionem tą zdradą! Dać się pociągnąć, skusić ponętnością olbrzymiego majątku, poniżyć się, z obawy niedostatku!

Nie, znał ją nadto dobrze!

I tajemnicza akaś potęga przykuła go do miejsca w bocznej nawie, do której się schrenił.

Tajemniczy głos szeptał mu, że życie jego rozgrywało się w tej chwili. Słyszał go prawie:

— Ty nie wyjdiesz!

Wszyscy doświadczyliśmy tego dziwnego wrażenia, w chwilach, gdy rozstrzygają się pociechy lub smutki naszej egzystencji.

Mrok panował wokoło niego; błędną światło mglistego dnia zachodziło do wnętrza świątyni, bardziej jeszcze przyćmione ciemnymi witrażami i wysokością domów otaczających kościół.

Zaledwie o kilka metrów można by różnić rysy przechodzącej osoby.

Nagle halabarda szwajcara stuknęła przy drzwiach zakrystyi.

Hrabia Jan usunął się pod kolumnę, o kilka kroków od głównego wejścia.

Organy nie grały.

Stanowczo, ten ślub odbywał się bez wszelkich ceremonij.

Jedynie tylko szwajcar, mężczyzna wspaniały, mający sześć stóp wysokości, poprzedzał państwa młodych.

Nowozasłużeni szli tuż za olbrzymem, oboje czarno ubrani.

Z wyciągniętą szyją, ze sztywnem, nabiegłem krwią spojrzeniem, zaciskając paznokcie na piersiach, Jan de Marcilles usiłował rozróżnić rysy młodej kobiety.

Szyderyzy śmiech don Joségo Cawero z większą jeszcze niż pierwej gwałtownością, brzęczał mu nad uszami.

Nagle, nawa została oświecona olśniewającą światłością.

Wielkie drzwi główne otworzy się.

Fala światła padła wielkim blaskiem na oblicze młodej kobiety.

Nieszczęśliwy, zdławił okrzyk wściekłości.

Hiszpan miał słusność!

Nędznikiem jest ten, który ufa sercu kobiety!

Ta panna młoda, ta małżonka barona Maksyma Raynaud, ta, która zbliża się oparta na jego ramieniu postępującą z wygalonowanym szwajcarem, w towarzystwie świadków ślubu, kroczących parami z uśmiechem na ustach, to córka pułkownika de Liguères, sierota, którą hrabia Jan wziął biedną, bez majątku, aby oddać jej całe swoje życie, matka córki jego, Gabryeli, hrabina Helena de Marcilles.

Opadł na klęcznik, stojący przed nim i ukrył twarz w dłoniach, nie na to; aby błagać Boga o siłę do zniesienia swego nieszczęścia, ale żeby zdławić okrzyk przekleństwa.

(Ciąg dalszy nastąpi).

17 zmobilizowanych roczników, Lenin wydał odezwę do ludności rewolucyjnej, w której wyluszcza powagę położenia i zwraca uwagę na bezpośrednie niebezpieczeństwo grążące rewolucji ze strony żywiołów reakcyjnych. Dwaj główni wrogowie gotują się do ataku na zdobycze rewolucji październikowej: głód i hydra kontrrewolucji.

Amerykańska marynarka wojenna.

Admirał Cleaves powiedział w swej mowie, wygłoszonej w Nowym Jorku, że Ameryka ma około 150 okrętów wojennych na wodach europejskich, a na nich jakie 35 do 40 tysięcy marynarzy.

Nowy komitet Sinnfejncków.

Podług informacji, nadesłanych z Dublinu, utworzony został w Irlandyi nowy komitet Sinnfejncków. W miejsce aresztowanych przywódców de Valery i Griffitha, wstąpił doń profesor Mac Neill i rada miejska Kelly. Nowy komitet nazwał się pierwszym komitetem zastępczym, z czego domyślać się można, że w razie aresztowania jego członków, wybrany zostanie inny, celem wypełnienia powstałej w ten sposób luki.

O adoptację dzieci belgijskich.

Agencja Havasa donosi z Hawru: Stany Zjednoczone uczyniły belgijskiemu ministrowi spraw wewnętrznych propozycję adoptowania wszystkich belgijskich dzieci, które cierpią skutkiem obecnej zawieruchy wojennej.

Adoptowanie obejmuje finansową pomoc, wychowanie i nadzór zwierzchni nad dziećmi, pozostającymi przy familiach lub pod opieką zastępczących je osób.

Procesy szpiegowskie we Włoszech.

Agencja Stefani komunikuje: Po długim, mozolnym śledztwie, zostali oddani sądowni wojennemu z powodu oskarżenia o zdradę stanu: dziennikarze Gavallini, Dadda, Brunicarti, Bunanno, Fryderyk Pozzoli, inżynier Ricci, agent teatralny Pini, adwokat Reggicarti, Cesaro Hanau i Bolo-basza. Przeciwnie Bolo-baszy dochodzenie zostało wstrzymane, ponieważ stracono go już we Francyi. Aresztowani oskarżeni są o stosunki z nieprzyjacielem, między innymi z khedywem Abbasem Hilimim. Proces rozpoczyna się w drugiej połowie czerwca.

Grecya a mocarstwa koalicji.

Wenizelosowski dziennik ateński *Nea Hellas* wylicza długi registr grzechów państw entente'y. Mocarstwa koalicji załatwiły między sobą swoje rachunki bez brania pod uwagę żywotnych interesów Grecyi. Aby nie poruszać drażliwości włoskiej — pisze wspomniany dziennik — nie możemy nie mówić o czysto greckim dodekanie i północnym Epirze, choć pewnym j-est, że Włochy zatrzymają sobie te niezaprzeczone przestworza Grecyi, jeśli codziennie nie będziemy protestować głośno przeciw tym machinacjom włoskich imperyalistów.

Nie możemy również nie mówić o Cyprze, ażeby nie podrażnić pewnych, nazbyt pomysłowych kół angielskich.

Ogłasza się nas właśnie jako imperyalistów, choć Włosi za swój udział w konflikcie światowym żądają w Londynie wynagrodzenia w Małej Azji; Rosyianie domagają się dla siebie nawet samego Konstantynopola; Serbowie wszystkich austriackich przestworzy aż po Tryest; Rumuni żądają podwołania obszaru swego królestwa; Francuzi i Anglicy marzą prawdopodobnie nie z krzywdą ludzkości o urządzeniu angielsko-francuskiej Afryki; Japończycy wreszcie o rozpostarcie swych wpływów na całym Dalekim Wschodzie.

Dziennik przypuszcza, że odtąd zmieni się już chyba zapatrywanie świata na istotne prawa królestwa greckiego.

Z Warszawy.

(Przejęte administracji rolnictwa. — Deficyt. — Nowi członkowie Rady Stanu. — Wiryliści. — Los Polaków. — Na szerzenie literatury hebrajskiej.)

W siedzibie centr. Tow. rolniczego odbył się 1 czerwca zjazd przedstawicieli sejmików powiatowych. Przedstawiciel Rządu zaznajomił zebranych z przebiegiem układów z władzami okupacyjnymi w sprawie przejęcia administracji rolnictwa przez władze polskie. Sprawa ta jest na dobrej drodze.

Na ostatnim posiedzeniu Rady miejskiej przedstawił Wydział finansowy stan funduszu miejskich. Ogólny deficyt kasy miejskiej w roku bieżącym wynosi obecnie już przeszło 67 milionów marek. Deficyt ten zwiększy się prawdopodobnie do 80 milionów marek.

Dziennik wspólny donosi, że w miejsce członków Rady Stanu Dziurzyńskiego i Nowaka, należących do Narodowego Związku robotniczego, którzy mandaty złożyli, dekretem Rady Regencyjnej zamianowani zostali członkami Rady Stanu: b. starszy kupiectwa warszawskiego przemysłowiec Stanisław Brun, który niedawno przybył z Kijowa i b. gen. sekretarz warszawskiego Tow. nauk Franciszek Pułaski.

To samo pismo donosi, że Rada Regencyjna zatwierdziła listę wiryliściów Rady Stanu, według której biskupi kujawsko kaliski, płocki, sandomierski i kielecki, gen. superintendent kościoła ewang.-augsburskiego Bur-sche i superintendent kościoła reformowanego w Polsce Semadeni, oraz prezes warszawskiej gminy żydowskiej Bergsohn, rektor Wszechnicy Kostanecki, rektor politechniki Sawicki i I. prezydent Najwyższego sądu Szednicki otrzymują miejsca w Radzie Stanu.

Pisma polskie w związku z doniesieniami polskiej delegacji komitetu opieki nad jeńcami pani Dziubińskiej, która z Lechickim przybyła do Warszawy, opisują, w jaki sposób okrutny Rosyjanie obchodzą się z Polakami. Jeńców polskich zatrudniano na kolei Murmańskiej. Byli oni podczas wielkich mrozów źle pomieszczeni tak, że z poszczególnych grup robotniczych, liczących 100—300 ludzi, dziennie 3—7 ginęło z głodu i mrozu. Urzędnicy, oficerowie i żołnierze, nawet lekarze rosyjscy zniechęcaли się nad Polakami. Pewien członek komitetu, który kontrolował stosunki wśród jeńców, powiedział, że sam widok jeńców był przerażający. Wynędzili skutkiem niedostatecznego odżywiania się, zmarznięci, obleźli robactwem, ranni, biedacy ci nie mogą już być nazwani ludźmi.

Sosnowiecka *Iskra*, organ handlowego Związku Robotniczego pisze o tem: Od takich rzeczy roi się sprawozdanie pani Dziubińskiej. Odwiedziny u jeńców odbyły się w czasie, gdy w prasie rosyjskiej zapalano się na rzecz braci serbskich, nawet obiecywano ochronę i potężną siostrzycę i pomoc przeciw wspólnemu wrogowi. Dodać wypada, że w obozach jeńców są nie tylko Polacy, lecz także Czesi i Rusini i t. d., z którymi nie lepiej obchodzono się. Naród rosyjski wiedział o tych okropnościach i o zażaleniach naszych delegatów, ale ich nie słuchano.

Uważano to za natrętne, nietaktowe uroszczenia.

Dz. wspólny donosi: Warszawski agent handlowy Szybel, ewakuowany w czasie wojny z Warszawy w głąb Rosyi, dorobiwszy się tam znacznego majątku, ofiarował 5 milionów rubli na cele szerzenia literatury hebrajskiej, wydawania pism hebrajskich i przekładania arcydzieł obcych na język hebrajski.

Komunikacja wodna Niemiec z Rosyją i Ukrainą.

Wydawnictwo hamburskiego Instytutu kolonialnego „Wirtschaftsdienst” z dnia 21 kwietnia b. r. podaje w artykule prof. Perelsa „Die Schiffahrtsverhältnisse in den östlichen Friedensvereinbarungen” szczegółową analizę układu gospodarczego, niemiecko-rosyjskiego i niemiecko-ukraińskiego z dnia 9 lutego 1918 i 3 marca 1918 w kierunku komunikacji wodnej między stronami układy zawierającymi. Sprawa ta ma pierwszorzędne znaczenie również dla stosunków gospodarczych Królestwa Polskiego.

Prof. Perels podkreśla przedewszystkiem prowizoryczność układów gospodarczych, która atoli ograniczona jest postanowieniami, że gdyby nawet specjalne przywileje udzielone Państwu niemieckiemu zostały wypowiedziane, to jednak Państwo to korzystałoby z klauzuli największego uprzywilejowania w stosunku do państw trzecich najmniej do końca r. 1925.

Odnosnie do żeglugi nowe układy rozciągnęły równouprawnienie okrętów, łodzi i tratw obu Państw, również na całą sieć rzeczną.

Szczególne znaczenie mają postanowienia co do bezpośrednich stawek taryfowych w obrocie z Gdańskiem, Królewcem i Kłajpedą, jak niemniej z Libawą i Rygą. Stawki te muszą być konstruowane jednakowo bez względu na to, czy dany port morski leży w Państwie niemieckiem, czy rosyjskiem.

Również wszystkie dodatkowe opłaty muszą być jednolicie skonstruowane.

Dalsze udogodnienie handlu niemieckiego polega na zrównaniu taryfowym stacyi granicznych lądowych z portami morskimi na każdeżadne żądanie rządu. Jeżeli ponadto zważymy, że Rosyja zrzekła się prawa traktowania indywidualnie poszczególnych linii kolejowych pod względem taryfowym, przyjdzie do przekonania, że interesy o brotu handlowego Niemiec z Rosyją zostały układami ostatnimi znakomicie ubezpieczone.

Szczególne korzyści odniosą z układu tego po nastaniu stosunków normalnych niemieckie porty bałtyckie ścigające obrót z bliższych geograficznie źródeł rosyjskiego eksportu i targów importu. Traktatowo zrzekła się bowiem Rosyja prawa uprzywilejowania tych portów bałtyckich, któreby ewentualnie pozostały w jej rękach.

W razie projektowanej obecnie przebudowy torów szerokich na normalne na obszarach obecnie okupowanych ustanowiona układami gospodarczymi hegemonia handlu Niemiec w zachodnio rosyjskich i ukraińskich ziemiach zostanie ostatecznie utrwalona.

Interesy najbliższych sąsiadów Rosyi, między innymi Królestwa Polskiego nie są w układach powyższych zupełnie uwzględniane, niewątpliwie zachodzi potrzeba ścisłego opracowania zasad traktatów (żeglugi i kolejowej) Królestwa Polskiego zarówno z Rosyją, jak i z Ukrainą. Tu znów na pierwsze miejsce wysuwa się kategoriyczny postulat gospodarzy Królestwa za zasadniczego ujęcia sprawy komunikacji rzecznej i budowy dróg wodnych, specjalnie sprawy regulacji Dniestru, która z góry przed ukończeniem wojny traktowana winna być i ustalona dla możliwości przeprowadzenia kanału Wisła-Dniestr i stworzenia tem samem najkrótszego połączenia morza Czarnego z morzem Bałtykiem i z centrami przemysłowymi Niemiec.

Bielizna dla powracających z niewoli żołnierzy.

Żołnierze nasi wracają z niewoli po największej części w stanie wielkiego opuszczenia.

Szczególne pod względem bielizny panuje największy niedostatek. Powracający żołnierze nie mają żadnej albo mają tylko tak podartą bieliznę, że może stać się rozsadnikiem robactwa i zaraźliwych chorób.

Ponieważ istnieje obawa, że powracający żołnierze zawloką epidemie, leży w interesie ogólnego dobra, aby każdy wracający żołnierz został zaopatrzony jaknajrychlej w zdatną do użytku i pod względem higienicznym nienaganną bieliznę.

Ale pominięwszy nawet te względy, to zasługują chyba powracający żołnierze w pierwszej linii na to, aby im jaknajrychlej umożliwić znowu ludzką egzystencję.

Wobec dotkliwego braku materiałów tkackich i wzmoczonego wielokrotnie zapotrzebowania naszej armii zarząd wojskowy nie jest jednak w stanie postarać się obecnie także o dostateczną ilość bielizny dla wracających żołnierzy.

Urząd opieki wojennej zwraca się tedy do tych kół ludności, które rozporządzają jeszcze w swem gospodarstwie pewnymi zapasami bielizny i mogą ofiarować na wspomniany cel jakąś zbyteczną sztukę bielizny wymienionego poniżej rodzaju.

Zbiórka dotyczy wyłącznie męskich koszul i kalesonów zdalnych do użytku i oczyszczonych.

Ponieważ nie jest rzeczą wykluczoną, że z powodu coraz większego braku bielizny dla zaopatrzenia ludności i dla pokrycia zapotrzebowania wojskowego będzie potrzebna w przyszłości przystąpić do częściowej rekwizycji zapasów bielizny w domach lepiej w nią zaopatrzonych, przeto zostaną wydane zarządzenia w tym celu, aby odnośne zapasy tych osób, które wzięły udział w zbiorce bielizny dla powracających żołnierzy przez darowanie lub sprzedażnie poszczególnych sztuk, zostały od tej rekwizycji uwolnione.

W tym celu każdy, kto z jednego tuzina męskich koszul lub kalesonów jedną sztukę daruje albo dwie sztuki sprzeda, otrzyma na to osobne potwierdzenie.

W razie sprzedaży zapłaci się za każdą zdatną do użytku koszulę męską 12 K a za każdą zdatną do użytku parę kalesonów 8 K. Część zebranej bielizny zostanie oddana na cele zaopatrzenia ludności.

Ofiary w bieliznie będzie przyjmowało w Wiedniu biuro zbiorcze, IX., Währingerstrasse 32 (telefon 12.367), poza Wiedniem będą ofiary przyjmowane przez wojskowe komendy stacyjne i komendy posterunków żandarmerji, jak niemniej przez komitety lokalne, które rozwiną zapewne znowu swą patriotyczną działalność.

W Wiedniu będzie urząd opieki wojennej c. i k. Ministerstwa wojny, IX., Berg-

gasse 20 (telefon 14.171, 12.516, 14.575, 14.322) za poprzednim zawiadomieniem telefonicznym odbierał także przez posłańca ofiarowane na ten cel sztuki bielizny. Do tego urzędu należy wystosowywać również wszelkie zapytania i doniesienia.

Na wydanie t-j odezw i na urządzenie zbiórki udzieliło Ministerstwo handlu zezwolenia po myśli § 28 rozporządzenia ministerjalnego z dnia 21 września 1917, Dz. u. p. Nr. 383.

Rocznica zgonu

Jana Henryka Dąbrowskiego.

Wczoraj odbyło się drugie posiedzenie pełnego Komitetu ku uczczeniu pamięci Dąbrowskiego. Przewodniczył dr. M. Chłam-ta cz.

Na posiedzeniu tem przyjęto do zatwierdzającej wiadomości sprawozdanie komisji nabożeństw i odczytowej i program odczytów oraz dzień odprawienia nabożeństwa, a następnie przystąpiono do załatwienia jednego z najważniejszych punktów uroczystości jubileuszowej, tj. wystawy niepodległościowej, której otwarcie ustalono na dzień 28 września b. r.

Obszerna dyskusja wywiązała się nad lokalem, gdyż wedle uchwały miejskiej komisji archiwalnej i galeryjnej oddanie pałacu Łzińskiego na cele wystawy jest niemożliwe. Sprawę lokalu postanowiono więc na razie odczytać, wybrano tylko deputację, w skład której weszli: prof. dr. Ludwik Finkel, prof. dr. Antoni Jurasz i p. generałowa Gabryela Zaleska, która ma się udać do prezydenta Stesłowicza z przedstawieniem sprawy i ponowną prośbą, by pałac Łzińskiego mógł być na przeciąg przynajmniej 3 miesięcy na ten cel użyty. Od wyników tej deputacji zależne są dalsze postanowienia co do miejsca wystawy. Komitet uchwalił jednakowoż w zasadzie, że wystawa projektowana przez dyrektora dr. Aleksandra Czółowskiego w każdym razie się odbędzie. Na tem posiedzenie zakończone.

W dniach 5 i 6 czerwca wygłoszone zostaną odczyty o Janie Henryku Dąbrowskim i jego czynach w dzielnicach miasta Lwowa a to w następującym porządku:

1. w sali ratuszowej 5 b. m. o godz. 7 wiecz. — preleg. dr. M. Lityński; 2. w sali Tow. „Gwiazda” przy ul. Franciszkańskiej d. 6 b. m. o godz. 7 wiecz. — preleg. prof. Jan Friedberg; 3. w sali Tow. „Skała” przy ul. Mickiewicza dnia 6 b. m. o godz. 7 wiecz. — preleg. prof. Wład. Kucharski; 4. w sali Szkoły im. Kordeckiego przy ul. Kordeckiego dnia 6 b. m. o godz. 7 wiecz. — preleg. prof. J. Wiśmierski; 5. w sali Szkoły im. Elżbiety przy ul. Zielonej d. 6 b. m. o godz. 7 wiecz. — preleg. prof. dr. K. Sochaniewicz (w miejsce prof. dr. E. Nowickiego). Wstęp na wszystkie powyższe od 40 hal. od osoby.

Nabożeństwo żałobne za duszę Jana Henryka Dąbrowskiego projektowane na dzień rocznicy jego zgonu tj. 6 czerwca z powodu przypadającej we czwartek oktawy Bożego Ciała, przełożone zostało na dzień 8 czerwca b. r., tj. na sobotę i odprawione będzie w Archikatedrze łacińskiej o godzinie 10 rano. W czasie Mszy żałobnej śpiewać będzie chór katedralny. Tak na odczyty, jak też i na nabożeństwo zaprasza Komitet wszystkich rodaków, stowarzyszenia i korporacje polskie.

Z Krakowa donoszą: Na posiedzeniu komitetu obywatelskiego pod przewodnictwem prez. miasta Krakowa, Federowicza, omówiono obszernie szczegóły uroczystego obchodu Dąbrowskiego, który odbędzie się we czwartek, dnia 6 b. m. Program jest następujący: Rano uroczyste nabożeństwo w kościołach, popołudniu w szkołach poranki i odczyty, wieczorem w obu teatrach uroczyste przedstawienia, które poprzedzą prelekye.

KRONIKA.

Lwów, 5 czerwca 1918.

Kalendarz.

Czwartek (6 czerwca):
Norberta. — 24. Symeona prop. — Cichomira.

Wschód słońca o godzinie 3:55 rano, zachód 8:07 wieczorem.

Temperatura o godzinie 12 w południe + 12 Cel.

— Wystawa sztuki współczesnej w sali Głedy przy ul. Akademickiej 17, otwarta jest codziennie od godziny 10 do 1 i od 4 do 7 wieczorem. Wstęp 1 K.

— **Komenda miasta ogłasza;** Wszyscy przebywający we Lwowie oficerowie (urzędnicy i aspiranci na gazystów), nie należący do etatu pomieszanych we Lwowie komend, władz, zakładów wojskowych, przedsiębiorstw wszelkiego rodzaju, mają w dniu 6 czerwca br. między 10 a 11 przed południem zgłosić się w komendzie stacyjnej etapów (Wałowa 16). Nieprzybycie należy usprawiedliwić w ciągu 24 godzin w komendzie stacyjnej etapów. Komendant miasta: *Nowotny* gen. major.

— **Gal. Kasa Oszczędności** subskrybuje na VIII pożyczkę wojenną 1,000,000 koron. Wraz z subskrypcjami na poprzednie pożyczki subskrybowała łącznie 5,150,000 koron.

— **Konkurs na stypendya z funduszu im. Adama Mickiewicza** ogłasza Zarząd główny Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych (Lwów, Małackiego 5). O stypendya te ubiegać się mogą wdowy i sieroty po nauczycielach szkół średnich. Podania zaopatrzone w świadectwo ubóstwa należy przedkładać za pośrednictwem miejscowych Kół Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych najpóźniej do 10 czerwca br.

— **W sprawie rozszerzenia dopuszczalności prywatnych pakietów ponad 600 koron.** Ministerstwo handlu zezwoliło na próbę reskryptem z dnia 27 maja 1918 L. 18408/P poczynając od 10 czerwca 1918 na przyjmowanie także takich pakietów prywatnych ponad 600 koron w obrocie wewnętrznym, które zawierają inne przedmioty aniżeli banknoty, monety brzoźące, papiery wartościowe, złoto lub srebro, wyroby ze złota lub srebra albo biżuterie, jednak pod następującymi warunkami:

1. w obrocie lokalnym są pakiety tego rodzaju niedopuszczalne;

2. w obrocie pozamiejscowym jest w miejscowościach, w których istnieje także dworcowy urząd pocztowy, nadawanie wspomnianych pakietów dopuszczalne tylko w dworcowym urzędzie, zaś w miejscowościach, gdzie istnieje więcej urzędów dworcowych, tylko w takim urzędzie dworcowym, który uskutecznia bezpośrednio odprawę przesyłek poza obręb miejscowości;

3. w dworcowych urzędach pocztowych oraz w urzędach, połączonych bezpośrednio z ambulansemami — o ile one wchodzi w rachubę — wolno nadawać omawiane pakiety na razie tylko trzy razy w tygodniu, a mianowicie w poniedziałek, środę i piątek, zaś w innych dotyczących urzędach pocztowych tylko dwa razy w tygodniu, a mianowicie w poniedziałek i piątek;

4. nadawanie wspomnianych pakietów jest na każdy sposób dopuszczalne tylko w miarę możliwości i ich odprawy.

Nadmienia się, że ruch takich pakietów będzie tylko wtedy napowrót stale wprowadzony, jeżeli publiczność będzie nadawała tylko takie pakiety z deklarowaną wartością ponad 600 koron, których zawartość przedstawia faktycznie podaną wyższą wartość i jeżeli nie zajdą nadużycia.

— **Po jednodniowej przerwie** z powodu posiedzenia Giełdy wystawa sztuki współczesnej w sali tej giełdy przy ul. Akademickiej 1. 17, będzie od jutra rana znowu otwarta. Zaznaczamy, że jest to bezwarunkowo ostatni tydzień trwania tej pięknej wystawy. W niedzielę wieczorem zostanie ona bezwarunkowo zamknięta.

— **Opieka legionowa** zawiadamia, że zbiórka z dnia 30 maja br. przyniosła na fundusz Opieki legionowej 8,600 koron dochodu. Poza tem ofiarowało Towarzystwo „Owum“ 2000 koron, „Pecus“ 6000 koron, uczniowie gimnazjum Petelena 500 koron.

— **Przyjmowanie pakietów do Bułgaryi** zostało z dniem 1 czerwca b. r. znowu dopuszczone. Dowóz na razie bardzo ograniczony.

— **Z powodu zastoju** w transportach ograniczono aż do odwołania i prawdopodobnie tylko na krótki czas przyjmowanie pakietów prywatnych do Czarnowiec tylko na pakiety tzw. konieczne, nadto na pakiety nagłe i zawierające drożdże, tudzież na przesyłki pieniężne.

— **Gal. Stow. Czerwonego Krzyża** ogłasza: Rotmistrz Hans von Swogetyński wrócił z niewoli rosyjskiej, z obozu jeńców w Kasimowie w gub. Rjazańskiej, gdzie przebywał od 31 sierpnia 1916, i chętnie udziela odpowiedzi na pytania dotyczące jeńców internowanych w tym obozie. Adres: Wiedeń, III, Hegergasse 10.

— **Nowy komendant miasta Krakowa.** Wczoraj objął urządowanie nowy kierownik komendy wojskowej w Krakowie, gen. Benigni.

— **Wieczór humoru i pieśni** odbędzie się w niedzielę 9 b. m. w sali „Sokoła“. Współdziałają przyrzekli: Halszka Grimalli, Ludwik Lawiński (Latainer), Władysław Heleński, Kazimierz Gella i Jakób Grünberg.

Bilety można nabywać w składzie nut u Seyfarta, ul. Akademicka 6.

— **Koncesja na aptekę.** Namiestnikowi nadało prawomocnie magistrowi farmacyi

Mojszowi Kōsłowi koncesję na samoistne prowadzenie apteki publicznej w Lubieniu Wielkim, kupionej od aptekarza magistra farmacyi Władysława Popiela.

— **Ze sportu.** W najbliższą niedzielę odbędzie się match „Pogoni“ cywilnej z wojskową, albo „Pogoni“ cywilnej z Rewerą i interesujący pięciobój.

— **Na rzecz Komitetu Opieki nad żołnierzem Polakiem** złożono następujące składki:

Ks. Władysław Sapieha z Krasieczyna 500 kor., Komitet dla uczniów Legionistów 2500, Datki prywatne uczniów III. gimnaz. 76 06. Datki prywatne uczniów VI. gimnaz. 49 30. Wincenty i Anna Kruszewscy 300. Kordzielewski Jan 2. Dr. Dąbski Stanisław kor. 100. Z listy składkowej p. Anieli Aleksandrowiczówny 75 kor. Tow. PP. Salezyanek przez p. Jorkasch-Koch 100 k. Kuczańska Stanisława 200 kor. Hr. Skarbkówna Pelagia 100 k. Getritz Stanisław 5 k. Lewicka 2 k. III. Oddział Izby obrach. miejskiej 10 k. Uczeń Zakładu Zofii Strzałkowskiej 374 k. Zachariewiczówna Olga 200 k. Funkcyjaryszki Banku krajowego 161 08 k. Proń Paweł 100 kor. Cieński Tadeusz 500 kor. Zofia i Józef Czerneccy 100 k. Dr. Wincenty Czernecki 100 k. Dr. Władysław Czernecki 100 k. Rada Narodowa 1000 k. Z listy składkowej p. Heinówny i Heindrichówny 562 80 kor. Wypiański Maksymilian 3 k. Wojciech P. K. 2 k. Mińska Helena 4 k. Matkowska Helena 4 k. Kowal Marya 4 k. Gorkiewicz Wincenty 1 k. Dr. Mossor Stefan 4 k. N. N. 22 67 kor. Bodnarówna Irena 3 k. Ks. Thullie Kazimierz 10 k. Służewski Michał 10 k. Zerebecki Marian 10 kor. d'Abancourt H. Z. J. 5 kor. N. N. 12 k. Hassmann Jadwiga 20 kor. Letner Gustaw 2 k. Dobrucka Matylda 2 k. Wagner i Lang 10 k. A. G. 10 kor. Gerynowicz Kazimierz 3 kor. Botycki Władysław 10 k. Z listy składkowej p. Antoniego Chilariego 185 kor. Goździewska Jadwiga 4 25 k. Reinl. J. K. 1 k. Ellinger Franciszek 3 k. L. S. 3 k. Hawranek Ed. 100 k. Z listy składkowej Oddz. III. i Administracyi gmachu dyrekcji kolei 170 20 kor. Najprzew. ks. Arceb. dr. Józef Bilczewski 2,500 kor. — Romuald Felsztynski 10 kor. Sodalicya Pań polskich 100 koron.

† **Jan de Kleeborn Girtler**, prezydent Senatu Najw. Trybunału sądowego, zmarł we Lwowie, przeżywszy lat 73.

Obwód pogrzebowy odbędzie się jutro we czwartek dnia 6 bm. o godzinie 5 po południu z domu żałoby przy ul. Goslewskiego 1. 4 na ementarz Łyczakowski.

† **Stanisław Korolewicz**, sekretarz Namiestnictwa, zmarł w Borszczowie dnia 3 czerwca b. r. na udar sercowy, przeżywszy lat 40.

Podana przez niektóre dzienniki wiadomość o rzekomo tragicznej śmierci s. p. Korolewicza pozbawiona jest wszelkiej podstawy.

— **Nowy ogonek.** Wczoraj rano rozpoczęła się sprzedaż nici w sklepach lwowskich za zleceniem kart poboru. Wiadomość o tej sprzedaży rozeszła się szybko wśród publiczności, a przed sklepami, gdzie sprzedawano nici, utworzył się wnet nowy „ogonek nielicarzy“.

— **Śnieg w Zakopanem.** Donoszą z Zakopanego pod datą 30 maja b. r.: Panuje tu zimno, przez dwa dni padał śnieg. Góry bieleją powłoką śniegową. [Kilka godzin w porze południowej jest ciepłych, ale zaraz po południu przychodzi chłód i trzeba ubierać się w ciepłe palta.

Notatki literacko-artystyczne.

Z muzyki. Staraniem c. i k. generalnej Komendy we Lwowie odbył się we wtorek (4 czerwca) koncert na dochód funduszu opieki wojennej im. Cesarza i Króla Karola.

W tej doborowej produkcji dobroczynnej uczestniczyły wybitne siły artystyczne naszego miasta, oraz połączone orkiestry 23 i 84 p. p. składające obfity program, obejmujący dzieła klasyków i kompozytorów nowoczesnych oraz kilka utworów wykonanych po raz pierwszy na naszej estradzie koncertowej.

Lwia część sukcesu przypadła w udziale popisom orkiestralnym pod kierownictwem dyrygentów Adama Sołtysa i Sandora Szeghő, których energiczne batuty potrafiły wydobyć z licznego zespołu muzyków wojskowych niezwykłą precyzję oraz zasługującą na szersze uznanie skalę zasobnych w efekty odcieni dynamicznych. Poza tem odniósł p. Sandor Szeghő znaczny sukces kompozytorski jako autor operetki na kilku sprytnych pomysłach „Huldigungs-Marsch“, wykazującego ponadto instrumentację zręcznie obmyślaną, obfita w błyskotliwie-popisowe momenty, umiejętnie zastosowane do charakteru kompozycyi okolicznościowej, mającej swą zewnętrzną formą zaimponować szerszym sferom słuchaczy.

Włączenie utworu muzyki komnatowej (sonata Beethovena G-moll na fortepian i wiolonczelę, bardzo starannie odegrana przez pp.

Emeryka Vidora i Franciszka Ruprechta, mimo zbyt powolnego „tempa“ ostatnich dwu części) uważam za mniej odpowiednie, ze względu na charakter i ramy tej produkcji. Niekorzystnym był również wybór miejsca dla tej sonaty w programie, następującej bezpośrednio po wstępnym popisie orkiestralnym.

Stosownie dobranym był program pianisty p. Alberta Tadlewskiego. (Dwaj pianiści występujący w ciągu jednego wieczoru świadczą — bądź co bądź — o „embarras de richesse“ dość kłopotliwym dla aranżerów koncertu). Utwory Chopina i Liszta „Campanella“ dawały tu obszerne pole do popisu. Zająśniała w niem przedewszystkiem technika p. Tadlewskiego, bardzo szczerze się wyudatniająca w „Campanelli“. Mniej — zdaje się — odczytany był nokturn Chopina C-moll, a najlepiej niezawodnie odegranym wale Cis-moll, wywołujący gromkie oklaski.

Ulubieniec lwowskiej publiczności p. Franciszek Freschel imponował i tym razem pięknością swego materiału głosowego. Ze sposobem wykonania pieśni Wolframa z op. „Tannhäuser“ Wagnera trudno się — co prawda — pogodzić, zwłaszcza, że nieporozumienia rytmiczne między śpiewem a akompaniamentem przyczyniły się do zakłócenia sytuacji. W dalszej części programu nastąpiła „równowaga“ i — co za tem idzie — wzrosło powodzenie tego u nas tak cenionego artysty.

Rywalizująca tym razem na polu popisów wokalnych z p. Freschlem zaszczytnie znana śpiewaczka p. Klara Pfauowa zapoznała publiczność z rzewnym, wykwiśniętym, wprost prześlicznym utworem F. Weingartnera „Du bist ein Kind“. Czarnująca w swej prostocie melodya przy nastrojowym akompaniamentie orkiestry smyczkowej porwa istotnie słuchacza, a doskonała, pełna przejęcia się interpretacya wykonawczyni dzielnie popierała intencye kompozytorskie autora. Niemniej umiejętnym było wykonanie pieśni Beethovena „Der Abend“ z towarzyszeniem skrzypiec i wiolonczeli.

Do pieśni ludowych St. Niwiadomskiego nie czuła się — być może — p. Pfauowa tym razem usposobioną i nieco wymuszonym wydawał mi się humor koncertantki, czynnik, który stanowi „conditio sine qua non“ do oddania tych okazów ludowej humorystyki. Akompaniował dyskretnie kapelmistrz p. Szeghő.

Sala Tow. muzycznego była po większej części zapełniona.

Fr. Neuhauser.

Nowy dyrektor Teatru Krakowskiego. Jak już donieśliśmy dyrektorem teatru miejskiego im. Juliusza Słowackiego w Krakowie został p. Teofil Trzciniński. W sprawie tej pisze *Czas*: Nowy dyrektor teatru miejskiego p. Teofil Trzciniński jest dzieckiem Krakowa; cała jego dotychczasowa działalność rozwijała się w naszym mieście. Należy do nielicznych u nas sumiennych badaczy teatralnej techniki i reżyserskiej sztuki, a sprawom teatru poświęcił wogóle wiele pracy i trudu. Praktycznie zaznał się na tem polu, jako kierownik operowego „stagione“ w sezonie letnim, przyczem w bardzo trudnych warunkach osiągnął rezultaty zupełnie poważne. Jemu również zawdzięcza Kraków zorganizowanie długiego szeregu koncertów, których niezwykłą artystyczną wartość oceniła zgodnie cała krytyka miejscowa.

P. Trzciniński ma także duży talent aktorski, którego dowód złożył występując w teatrze krakowskim w jednym z Ibsenowskich dramatów. Zamiłowanie teatru łączy z wysokim pojęciem o zadaniach i celach narodowej sceny; można mieć niepłonną nadzieję: że pod jego kierownictwem teatr krakowski nie tylko utrzyma swój dotychczasowy poziom, ale pójdzie drogą niestannego artystycznego rozwoju.

Miłośnicy sceny krakowskiej, którzy nominacyę p. Trzcinińskiego przyjmą ze szczerem zadowoleniem, oczekują od niego wprowadzenia do teatru nowych elementów sztuki, do czego ich uprawnia jego znana ambicya rozwiązywania rozmaitych zagadnień teatralnych. P. Trzciniński włada wybornie piórem, a jego wytrawne i starannie opracowane artykuły krytyczne, zamieszczone od czasu do czasu w prasie krakowskiej, dawno już dały miarę jego pisarskiego talentu i literackiej kultury. Z tych wszystkich powodów uważamy powołanie p. Trzcinińskiego na stanowisko dyrektora teatru, jako decyzję niezwykle szczęśliwą, która scenie krakowskiej zapewni najpomyślniejsze warunki rozwoju. Nowy dyrektor, który w samej sile wieku obejmuje swoje stanowisko, znajdzie szerokie pole dla urzeczywistnienia swoich artystycznych upodobań, a publiczność poprzez niezawodnie wszystkie jego usiłowania zmierzające do wytworzenia z krakowskiego teatru pierwszorzędną kulturalną instytucyę.

Z Teatru miejskiego donoszą: Piątkowe przedstawienie „Nory“ z udziałem p. Ireny Solskiej, rozpocznie się wyjątkowo o godzinie 7 wieczór.

Nadzwyczaj interesująco zapowiada się program „Nocy wiosennej“ na dochód Tygodnia Cesarza Karola. Przedstawienie rozpocznie żart sceniczny Klewego „Ostreżenie z listami“ z udziałem Ireny Trapszo i Jana No-

wackiego. Drugą część wypełnią wyjątki z oper: „Pajace“, „Faust“, „Domek trzech dziewcząt“, „Trubadur“ i „Cyrulik Sewilski“, z udziałem pp. Ireny Bohuss, Rwy Bandrowskiej, Amalii Kasprowiczowej, Stefani Marynowicz, Franciszka Bedlewicza, Ignacego Manna, Tadeusza Łowczyńskiego, Adama Okońskiego, Stanisława Tarnawskiego i Bolesława Folańskiego. Po piętnastominutowej przerwie, podczas której w foyer teatru odbędzie się koncert muzyki wojskowej pod kierownictwem kapelmistrza Szeghő, odśpiewane będą wyjątki z najulubieńszych operetek, jak „Czar walca“, „Niobe“ i „Róża Stambułu“ przez pp. Maryę Bogdanowicz, Felicyę Brzeską, Halszkę Grimalli, Dorę Helen i pp. Kuligowskiego, Lawińskiego i Solnickiego. Zakończy wielkie divertissement baletowe z udziałem solistów i corps de baletu. W antraktach muzyka wojskowa, — dla wygody zaś publiczności tramwaje oczekiwane będą aż do końca przedstawienia. Początek o godzinie 10:30 wieczór. Pozostałe bilety nabywać można w kasie teatru miejskiego (kasa zamawiają).

Repertuar Teatru Miejskiego.

We czwartek o 7:30 „Halka“, opera w 4 aktach St. Moniuszki. — W piątek wyjątkowo o 7 wieczór „Nora“, sztuka w 3 aktach Ibsena. Gościnny występ Ireny Solskiej. — W piątek początek o 10:30 wiecz. na dochód Tygodnia Cesarza Karola „Noc wiosenna“ z współdziałaniem najwybitniejszych artystek i artystów teatru miej. — W sobotę o 3 popoł. przedostatnie przedstawienie dla młodzieży szkolnej „Śluby panieńskie“, kom. w 5 aktach Al. hr. Fredry (oj.). — W sobotę o 7:30 wieczór „Czar walca“, operet. w 3 akt. Os. Straussa. — W niedzielę o 3 pop. „Dyablicha“, sztuka w 5 akt. K. Schönherra. Gościnny występ Ireny Solskiej. — W niedzielę o 7:30 wiecz. „Piękna Helena“, opera kom. w 3 akt. Jak. Offenbacha. Występ Ireny Bohuss i Franc. Bedlewicza. — W poniedziałek o 7:30 wiecz. „Wachlarz lady Windermere“, dramat dobrej kobiety w 4 akt. Oskara Wilde'a. Gościnny występ Ireny Solskiej. — We wtorek o 7:30 wiecz. „Czar walca“, operetka w 3 akt. O. Straussa. — We środę o 7:30 wiecz. po raz ostatni „Domek trzech dziewcząt“, trzy akty z życia Szuberta. Muzyka T. Szuber'a. Występ Ireny Bohuss, Franciszka Bedlewicza i Tadeusza Łowczyńskiego. — We czwartek o 3 popoł. na dochód kolonii wakaacyjnych dla biednych uczniów 3-go gimnazjum „Piosnki ułańskie“, komedia w 3 akt. Witolda Bunikiewicza. — We czwartek o 7:30 wiecz. po raz ostatni „Gejsza“, operetka w 3 akt. S. Jonesa. — W piątek o 7:30 wiecz. „Walc“, komedia w 3 akt. Ruttkaya. Gościnny występ Ireny Solskiej. — W sobotę o 3 pop. przedstawienie popularne „Kopciuszek“, fantastyczne widowisko ze śpiewami i tańcami w 8 odsł. w przeróbce A. Walewskiego. — W sobotę o 7:30 wiecz. po raz ostatni „Żydówka“, opera w 5 akt. Hallevy'ego. Występ Józefy Zacharskiej, Franc. Bedlewicza, Ignacego Manna i Stanisława Tarnawskiego. — W niedzielę o 3 popoł. po raz ostatni „Wachlarz lady Windermere“, dramat dobrej kobiety w 4 akt. Oskara Wilde'a. Gościnny występ Ireny Solskiej. — W niedzielę o 7:30 wiecz. „Czar walca“, operetka w 3 akt. O. Straussa. — W poniedziałek o 7:30 wiecz. „Hedda Gabler“, sztuka w 4 aktach Ibsena. Gościnny występ Ireny Solskiej. — We wtorek o 7:30 wiecz. po raz ostatni „Boccaccio“, operetka w 3 aktach Suppegno.

Posiedzenie tymczasowej Rady miejskiej.

Obrazy sekcji.

Wczoraj po południu obradowała I. sekcya opieki społecznej tymczasowej Rady miejskiej. Na posiedzeniu omówiono cały szereg aktualnych spraw.

Do badania podań instytucyj o przydział bonów wybrano pp. Bogdanowicza i Poratynskiego.

Do komisji budżetowej wyznaczono pp. Philippa i Bogdanowicza.

Wobec wypowiedzenia lokalu kuchni obywatelskiej przy ulicy Teatyńskiej uznano konieczność rozdzielania 1,400 stołowników na inne kuchnie i upoważniono magistrat do wyszukania, najmu i adaptacyi nowego lokalu z pominięciem proponowanego szpitalu SS. Miłosierdzia, który jest niezbędny na cele epidemiczne.

Następnie przyjęto do wiadomości sprawozdanie miejskiego Urzędu najmu, który stwierdza, że w sprawie podwyższenia czynszów, wpłynęło 421 podań od właścicieli realności, 487 od lokatorów. Według ustawy wolno podwyższać czynsz tylko do wysokości przedwojennej, a Urząd najmu starał się aby taka podwyżka nie następowała nagle, lecz stopniowo i to tylko do wysokości 80 pre. czynszu przedwojennego.

Rozporządzenie ministerjalne z 19 kwietnia 1918 dało właścicielom realności swo-

bodę podwyższenia czynszu aż do wysokości przedwojennej i odtąd urząd najmu może interweniować tylko w razie przekroczenia tej normy. Dotąd nie weszło żadne podanie z zażaleniem na taką podwyżkę czynszu.

Za kotły, darowane swego czasu przez komendę miasta Związkuw rodzicielskiemu, żąda obecnie wojskowość od gminy znacznej ceny kupna. Ponieważ niewiadomo, czy za kotły te nie wypłacono już należności w rachunkach Związku rodzicielskiego, odroczone załatwienie tej sprawy.

Następnie sekcya obradowała nad subwencjami dla różnych kuchni wojennych. Po dłuższej dyskusji uchwalono zaproponować: dla Gospody Legionistów 4 000 K, dla kuchni Bratniej Pomocy Słuchaczy Uniwersytetu 10 000 K, dla kuchni Bratniej Pomocy Techników 5 000 K, dla kuchni urzędników państwowych 40 000 K z tem, że snma ta niema służyć na pokrycie deficytu, dla kuchni urzędników skarbowych 2 000 K, dla kuchni robotników w fabrykach Lewińskiego 3 000 K.

Ponadto uchwalono zwrócić się do Rządu z przedstawieniem, że we Lwowie oprócz kuchni wojennych jest wiele kuchni w instytucjach humanitarnych, jak w ochronkach, zakładach dobroczynnych itp., które potrzebują pomocy z funduszy państwowych.

Sekcja V. Rady miejskiej obradowała również wczoraj pod przewodnictwem r. Próchnickiego.

Z ważniejszych spraw uchwalono na wniosek radnego Zawojskiego dla Macierzy Polskiej w Łucku subwencję w kwocie 2 000 K, 300 K dla Tow. Ogniska dla dzieci, a na polskie Muzeum szkolne kwotę 1 000 K.

Sprawozdanie o panoramie Racławickiej składał p. Lityński, pozem po dyskusji postanowiono wprowadzić zarządzenia mające na celu konserwację budynku.

Sprawę dodatku drożyznianego dla nauczycielstwa, referował ks. dr. Szydelski i wniosł po umotywowaniu, ażeby Zarząd miasta w formie zaliczki wypłacał nauczycielstwu od 1 lipca dodatek drożyzniany w dotychczasowej wysokości.

Dr. Antoni Wereszczyński postawił wniosek dodatkowy, ażeby wybrać specjalną komisję, w której skład wchodziłyby także reprezentanci nauczycielstwa, a którzy miały na celu obmyśleć środki zaradcze, by ulżyć nędzy nauczycielstwa, a przede wszystkim, by gmina przyszła z pomocą w naturze, tj. rozdzielała odzież i obuwie.

W dyskusji r. Szczurkiewicz wniosł, aby za pośrednictwem Wydziału krajowego zwrócić się do Rządu o pomoc dla nauczycielstwa, w szczególności, by nie gmina, która nadmiernie jest obciążona wielkimi wydatkami, lecz Rząd znacznymi subwencjami przyczynił się do utrzymania konsumu nauczycielskiego.

Nad poruszonymi sprawami rozwinęła się obszerna dyskusja, w której zabierało głos wielu radnych, pozem wszystkie wnioski uchwalono.

Posiedzenie Sekcyi III. budowlanej odbyło się również wczoraj o godzinie 5 po południu w departamencie I magistratu. Przewodniczył r. inż. Rawski. Powzięto uchwałę, by urząd budownictwa przedłożył program dla rozpisania konkursu na plan regulacyjny miasta Lwowa oraz wybrano dwóch delegatów do komisji budżetowej, mianowicie przewodn. r. inż. Rawskiego i r. Oblego.

Nadto uchwalila sekcya udzielić pozwolenia właścicielowi kawiarni „Renaissance“ na ustawienie stolików na chodniku.

Ognędaj obradowała sekcya finansowo-przemysłowa pod przewodnictwem r. Terenckiego. Sekcya załatwiła rachunki administratorów realności miejskich, przedłużyła kontrakt najmu szkoły im. Piramowicza oraz załatwiła inne sprawy bieżące.

Na koniec przyjęto sprawozdanie i zamknięcie rachunkowe miejskiego zakładu aprowizacyjnego za czas od 1 lipca 1916 do 30 czerwca 1917 roku.

Otwarcie Giełdy zbożowej i towarowej.

Po czteroletniej przerwie nastąpiło dzisiaj przed południem otwarcie Giełdy zbożowej i towarowej w gmachu Izby handlowej i przemysłowej.

Około godz. 11 zbrali się celem wzięcia udziału w uroczystym otwarciu Giełdy, reprezentanci władz, przedstawiciele większych firm kupieckich, delegaci instytucji finansowych i t. d. Wśród grona obecnych byli: Wiceprezes giełdy dr. Maryan Lisowiecki, sekretarz dr. Paneth, członkowie Rady giełdowej pp.: Mikuszewski i Rubinstein, komisarz rządowy giełdy starszy radca skarbu p. Bartoszewski, delegaci

dyrekcji kolejowej starszy radca p. Zipser i starszy inspektor p. Pollak, delegat dyrekcji domen i lasów radca leśnictwa p. Studniarski, Kazimierz ks. Lubomirski, dyrektor Towarzystwa odbudowy inż. Teofil Dujano wicz, radca miejski p. Chajes, reprezentanci prasy i wielu innych.

Imieniem Rady giełdowej zebranych powitał dr. Lisowiecki. W przemówieniu swoim podniósł mowca, że giełda po dłuższej przerwie rozpoczyna swoją działalność w odmiennych warunkach i wśród stosunków wywołanych wojną. Dr. Lisowiecki wspomniawszy o działalności najrozmaitszych Centrali, podniósł hasło wolnego handlu opartego na wzajemnym zaufaniu do uczciwości kupieckiej. Mowca zapewnił sfery kupieckie, że Rada giełdowa, prezydium i sekretaryat będzie się starać wszystkimi swoimi wpływami o poparcie usiłowań reprezentantów handlu.

Po tem przemówieniu dr. Lisowiecki ogłosił giełdę za otwartą, a przeciągły odgłos dzwonka elektrycznego dał znak rozpoczęcia transakcji giełdowych.

Pierwsze posiedzenie giełdy bardzo ożywione. W czasie przeprowadzenia transakcji członkowie giełdy i przybyli goście dyskutowali o bieżących sprawach w pięknej sali giełdowej, która na uroczystość tę nie potrzebowała przybierać odświętnej szaty, gdyż mieści się w niej wystawa sztuki współczesnej. Wskntek tego obszerna sala przeznaczona na wykwinny salon, który zwłaszcza na przyjezdnych wywrze niewątpliwie miłe wrażenie. Tak więc przypadkowo się złożyło, że sztuka polska wskutek obywatelskiego stanowiska Rady giełdowej, znalazłszy tu chwilowe *tusculum*, przyczyniła się do uświetnienia rozpoczęcia agend giełdy.

W obecnym czasie giełda może istotnie odegrać poważną rolę w naszym życiu finansowym i gospodarczym, dlatego też fakt jej otwarcia należy powitać z zadowoleniem.

Przed rozpoczęciem obrad giełdy, ziawił się w sali jeden z reprezentantów Towarzystwa dziennikarzy polskich, który na ręce prezesa jasielskiej Rady powiatowej dr. Maryana Lisowieckiego i generalnego sekretarza dr. Marcellego Panetha, złożył imieniem tegoż Towarzystwa gorące podziękowanie za obywatelskie stanowisko giełdy przez udzielenie sali na wystawę sztuki, z której dochód przeznaczony jest na fundusz wdów i sierót po polskich pracownikach pióra. Przy tej sposobności reprezentant Tow. dziennikarzy polskich prosił dr. Lisowieckiego i dr. Panetha o udzielenie jeszcze sali na przeciąg kilku tygodniowy, celem urządzenia w niej jeszcze jednej wystawy.

Członkowie Rady giełdowej, z dr. Lisowieckim na czele, obiecali zająć się tą sprawą, tem bardziej, że jak się przekonano, wystawa w niezem nie przeszkadza czynnościom giełdy.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Mianowania.

Wiedeń, 5 czerwca. *Wiener Ztg.* ogłasza: Najj. Pan nadał rady sekcijnemu w Prezydium Rady Ministrów dr. Alfredowi Wysockiemu tytuł i charakter rady ministerjalnego.

Najj. Pan nadał dyrektorowi gimnazjum polskiego w Kołomyi Józefowi Skupniwiczowi, z powodu przeniesienia go na własną prośbę w stały stan spoczynku, tytuł rady Rządu.

O aprowizacyę kraju.

Kraków, 5 czerwca. Prezydent miasta Krakowa Federowicz, oraz posłowie krakowscy udali się wczoraj do Wiednia, aby P. Prezydentowi Ministrów dr. Seidlerowi, oraz Prezydentowi Urzędu żywnościowego Paulowi przedstawić katastrofalne następstwa, jakie z powodu nowego układu tran portowego, zawartego w Berlinie w sprawie przywozu środków żywności z Ukrainy, wynikną dla miast galicyjskich. Równocześnie do Wiednia udaje się komisarz rządowy miasta Lwowa dr. Stęśłowicz, oraz posłowie lwowscy. Dzienniki krakowskie dodają, że do tej akcyi Krakowa i Lwowa mają się w Wiedniu przyłączyć posłowie ukraińscy.

Wiedeń, 5 czerwca. Dziś o godzinie 4 po południu odbędzie się konferencja reprezentantów aprowizacyjnych galic. miejskiego wojennego Zakładu kredytowego. Reprezentanci Rady aprowizacyjnej mają zamiar przedłożyć Rządowi sprawę niewykonanych dotąd postulatów krajowych, których wykonanie zostało przyrzeczone. Odnosi się to mianowicie w pierwszym rzędzie do odstąpienia 8 wagonów zboża, przewożonego dziennie z Ukrainy przez Galicyę na zachód, a nadto do uprawnienia gmin do wolnego zakupu na Królestwie i na Ukrainie. Ponadto idzie o to, by kwota przeznaczona dla obrotu aprowiza-

cyjnego przy Zakładzie wojennym podwyższoną została do 40 000 000 K. kwota zaś na bony przeznaczona do 60 000 000 K. Wszystkie te postulaty przyznane w obecności przedstawiciela Naczelnej komendy armii i Ministerstwa wojny, nie zostały dotychczas wykonane.

Dzisiejsza konferencja, w której wezmą udział posłowie: Gross, Halban, Rauch, Terdil, Marek i Diamand, ma na celu skłonienie Rządu do poezy ienia odpowiednich kroków zaradczych.

Z zachodniego frontu.

Haga, 5 czerwca. *Westminster Gazette* i *Daily Telegraph* podają obszernie komentarze o olbrzymiej bitwie na froncie zachodnim. W komentarzach tych przyznaje się, że położenie jest o wiele poważniejsze aniżeli było w najkrzytyczniejszej fazie podczas ofensywy ostatniej niemieckiej.

Daily Telegraph podkreśla, że sytuacja strategiczna jest tem bardziej niepokojąca, że niemiecki napływ nie tylko nie osłabł mimo, że trwa już tyle dni, ale owszem wzmagą się z dnia na dzień. Główną obawą jest, że ważna linia kolejowa prowadząca przez Chalons do Verden wpadnie prawdopodobnie w ręce niemieckie.

Obrona tej linii należy do najkrwawszych epizodów obecnego zmagania się na froncie. Tak jedna jak i druga strona czyni ostateczne możliwe w ludzkich granicach wysiłki.

Budapeszt, 5 czerwca. Korespondent wojenny dziennika *As Est* donosi z zgodą wielkiej głównej kwatery niemieckiej: Atak niemiecki zyskuje coraz bardziej; przygotowania artyleryjskie niemieckie w dniu 27 maja trwały zaledwo tylko dwie godziny i nie brała w nich udziału artylerja austro-węgierska. Wojska niemieckie przekroczyły już dawno cel wyznaczony pierwotnie przez niemieckie kierownictwo wojsk.

Straty niemieckie są stosunkowo małe. Dwie trzecie z nich pochodzi od kul piechoty i karabinów maszynowych a jedna trzecia od pocisków artyleryi. Świadczy to o tem, że niemiecka artylerja umiała opanować artyleryę francuską.

Skutkiem wkroczenia armii generała Hutiera między Soissons a Royon front wąski wynoszący przedtem 50 km. rozszerzył się obecnie na 120 km.

Co się tyczy ostatnich wydarzeń to najważniejszym z nich jest to, że Niemcy odcięli główną sieć kolejową Paryż-Chalon a zarazem należące do niej drogi wodne. Reims broni się zaciekle. Bronią go Senegalczycy, którzy walczą rozpaczliwie. Obecności wojsk amerykańskich nie można było zauważyć na tym odcinku frontu.

Również w miejscu głównego uderzenia nie było Anglików tak, że obrona spoczywa prawie wyłącznie tylko na barkach francuskich.

Londyn, 5 czerwca. Pół urzędowo donoszą że nacisk wywierany na Reims stał się jeszcze silniejszy tak, że nie usunięto jeszcze zupełnie niebezpieczeństwa zajęcia tego miasta przez Niemców. Zresztą Niemcy wprowadzają ustawicznie nowe dywizye rezerwowe jakie dotąd nie brały udziału w walce. Wskazuje to na możliwość że ściąganie tych rezerw jest przygotowaniem do nowego ataku w miejscen koło Amiens.

Zurych, 5 czerwca. *Züricher Morgen Ztg.* pisze: Korespondent wojenny biura Reutersa donosi pod datą 3 b. m. Dziś lub jutro należy oczekiwać rozstrzygających momentów w wielkiej nowej bitwie; wogóle walka według wszelkich oznak przeszła obecnie w studjum rozstrzygające.

Rotterdam, 5 czerwca. Korespondenci wojenni dzienników donoszą w ostatniej chwili: że Niemcy dotąd nie zdołali rozstrzygająco przełamać frontu to główną tego zastęją jest bohaterka i dzielna obrona Francuzów. Obrona ta świetnie przeciwstawiała się olbrzymiej przewadze liczebnej Niemców i z góry liczyła się z wielką utratą materiału ludzkiego oraz sprzętu wojennego. Jak kierownictwo francuskie obmyślało całą tę obronę być może że już w najbliższych dniach wyjdzie to na jaw. W każdym razie już dziś podkreślić się musi, że od kilku dni pochód Niemców w tym miejscu nad Marną, które pragnęli przede wszystkim sforsować został jeśli nie zupełnie zatrzymany to w każdym razie zachowany w tym posuwaniu się i prawie przez rzekę.

Na najwyższą pochwałę zasługują wspaniałe kotrakci oddziałów francuskich, które w o wiele mniejszej liczbie rzucają się na nieprzyjaciela wiedząc z góry jak czeka ich los ale rozumiejąc dobrze, że świetnym jest plan wykonywania poszczególnych mniejszych ataków na posuwające się masy niemieckie, które to masy niepokoją i bądź co bądź tamują ich wściekły rozpęd.

Genewa, 5 czerwca. Według doniesień z Paryża Niemcy coraz gwałtowniej zaczynają ostrzeliwać miasto. Pociski uderzyły w kilka bardzo cennych budowli. Istnieje poważna obawa, że mogą uleść zniszczeniu arcydzieła architektury francuskiej, mimo to

wszystko tak ludność Paryża, jak i kierujące koła rządowe nie myślą absolutnie rezygnować z obrony, która zaczyna mieć pewne widoki powodzenia. Podczas ostatniego ataku napowietrznego w okolicy Paryża, lotnicy francuscy odpędzili eskadrę niemiecką i ścigając ją zapędzili się głęboko na teren operacji niemieckich.

Parlament Rzeszy.

Berlin, 5 czerwca. Wczoraj zebrał się parlament Rzeszy na sesję letnią.

Po załatwieniu kilku pomniejszych przedłożeń rozpoczęła się rozprawa nad cenzurą i stanem obłączenia.

Sekretarz stanu spraw wewnętrznych oświadczył się przeciw żądaniom ustanowienia Kanclerza jako władzy nadzorczej i tej, do której ma się wnieść zażalenie na cenzurę. Zaznaczył, że nastąpiło już złagodzenie cenzury. Nie idzie o zmiany ustawodawcze, lecz o porozumienie się w praktyce.

Dalszy ciąg obrad dzisiaj.

Instytut wschodnio-europejski w Wrocławiu.

Wrocław, 5 czerwca. Niedawno temu zwróciło się pruskie ministerstwo oświaty do niemieckich uniwersytetów z memoryalem wzywającym do większego zajęcia się „nauką o zagranicy“ (*Auslandsstudium*). I tak uniwersytet w Bonn miałby się specjalnie zająć kulturą romańską, uniwersytet w Grenswald północno niemieckimi krajami, uniwersytet w Królewcu i Wrocławiu zaś Europą wschodnią. Celem byłoby nie tylko poznanie jednego obszaru obcej kultury, ale także i wszechstronne zbadanie sposobu myślenia i odczucia, jakoteż całej socjologicznej struktury danego kraju. Wistocie utworzony został na uniwersytecie w Królewcu instytut dla wschodnio-niemieckiego gospodarstwa, który ma za zadanie badanie byłych rosyjskich państw pogranicza nad morzem Bałtyckiem.

W Wrocławiu, gdzie od kilkunastu lat istnieje katedra słowiańskiej filologii, utworzona zostanie ponadto katedra prawa słowiańskiego i specjalne knrnsa, na których wygłoszone będą prelekcje: „O narodach wschodnio-europejskich“ i „Polityczna historia wschodnio-europejskich państw“. Jest też w planie utworzenie w Wrocławiu instytutu dla wschodniej Europy, przyczem współdziałać będą fachowcy z dziedziny handlu, przemysłu, gospodarstwa rolnego itd. Nie tylko bowiem będzie miał ten instytut na celu teorię naukową, ale także zastosowanie praktyczne. Dlatego też każda z wspomnianych gałęzi obsadzona zostanie fachowcami. Ministerstwo oświaty przeznaczyło dodatek pieniężny dla uniwersytetu wrocławskiego. Zaznaczyć jeszcze należy, że i wrocławski naczelny urząd górniczy rozpoczął gromadzenie materiałów w sprawie zbadania pokładów mineralnych w Europie wschodniej.

Cały ten ruch naukowy wskazuje na to, że bogactwo płodów surowych Europy wschodniej więcej niż czysto-teoretyczne zagadnienia.

Przesilenie ministerjalne w Belgii.

Hawr, 5 czerwca. Belgijski premier Brocqueville podał się do dymisji. Król powierzył b. prezydentowi Izby Cooremanowi prowadzenie spraw rządowych.

Frankfurt, 5 czerwca. W sprawie zmiany gabinetu w Belgii pisze *Frankfurter Ztg.*: Doniesienie to ma zasadnicze znaczenie dla polityki belgijskiej: Cooreman j-st wybitnym flamandczykiem, gabinet jego, to zupełny przewrót w polityce flamandzkiej rządu belgijskiego. Tem samem Belgia wyrzeka się polityki aneksyjnej i wojny gospodarczej po wojnie. Belgia jest pierwszym państwem koalicyi, które jawnie przed całym światem zrywa z planami zemsty koalicyi na polu gospodarstwa.

Eksplodya.

Paryż, 5 czerwca (*Havas*). W ponie-dzialek popoł. w Beausens w zakładzie, pracującym dla obrony kraju, wydarzyła się wielka eksplozya. Szkoda jest znaczna. Szereg ludzi zabitych lub zranionych.

KURSA WALUT WIEDENSKIEJ CENTRALI DEWIZ

z dnia 4 czerwca:

	Placa	Żądają
Marki	149.90	150.30
Lei	110.—	111.50
Sofia	111.—	112.50
Lewa	110.50	112.—
Ruble	—	—
Szwajcarskie franki	167.—	169.—
Tureckie funty	27.25	28.—
Liry	90.—	95.—

Odpowiedzialny redaktor:
ADAM KRECHOWIECKI.

P. VI. 18/18 (8). Uchwałą e. k. Sądu powiatowego Oddz. VI. w Czortkowie, z dnia 24 marca 1918 L. cz. L. VI. 2/17 pozbawiono całkowicie własności Piotra Prokocowa zamieszkałego w Szwałkowcach, a to z powodu choroby umysłowej. Kuratorem ustanowiono Wasyła Wasyliszyna, gospodarza ze Szwałkowic.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział VI.
Czortków, dnia 24 marca 1918. (2411)

Rozmaite obwieszczenia.

C. I. 75/18 (1). Przeciw Marcinowi Szawarze z Woli wielkiej, którego miejsce pobytu jest nieznane, wniesiony został do e. k. sądu powiatowego w Cieszanowie przez Dawida Bergera, kupca w Narolu miście, pozw o odnowienie cesyi. Na podstawie pozwu wyznaczono audyencyę do ustnej rozprawy na dzień 7 czerwca 1918 o godz. 10 rano w biurze Nr. 1. Celem strzeżenia praw Marcina Szawary, ustanawia się p. Marcina Szawarę (starszego) w Iekowym ogrodzie ad Wola wielka, kuratorem.

Tenże kurator zastępować będzie Marcina Szawarę w rzeczonyj sprawie na jego koszt i niebezpieczeństwo, dopóki on w sądzie się nie zgłosi, lub pełnomocnika nie zamianuje.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział I.
Cieszanów, 8 maja 1918. (2535 2—3)

L. VII. a. 87.002/2132 (2600)

Obwieszczenie.

Na podstawie postanowien § 48 ustawy z dnia 18 grudnia 1906 Dz. p. p. Nr. 5 z roku 1907, e. k. Namiestnictwo podaje do powszechnej wiadomości, że magister farmaceutycznej wiadomości, że magister farmaceutyczny Norbert Baber, aptekarz „Pod Złotą Gwiazdą“ w Stryju, wniósł podanie dnia 23 marca 1918 do e. k. Namiestnictwa o koncesję na nową aptekę publiczną w Stryju, przy ulicy Trzeciego Maja aż do rogu ulicy Sienkiewicza.

C. k. Namiestnictwo wzywa zatem tych właścicieli aptek publicznych, którzy czuliby się zagrożeni w swej egzystencji przez utworzenie tej apteki, aby w czterech tygodniach licząc od dnia niniejszego ogłoszenia wnieśli ustnie lub pisemnie przedstawienie do właściwej władzy politycznej pierwszej instancyi.

Po upływie tego terminu wniesione przedstawienia nie będą uwzględnione.

Z e. k. Namiestnictwa.

Lwów, dnia 27 maja 1918.

C. XXIII. 200/18 (1) Przeciw Leopoldowi Hissowi, którego miejsce pobytu jest nieznane wniesiony został do e. k. sądu powiatowego we Lwowie przez Regine Silberstein pozw o 1000 kor. Na podstawie pozwu wyznaczono audyencyę na 18 czerwca 1918 godz. 9 przed południem w tus. biuro Nr. drzwi 35 p. III. Celem strzeżenia praw pozwanego, ustanawia się p. dr. S. Ranicza, adwokata we Lwowie, kuratorem.

Tenże kurator zastępować będzie pozwanego w rzeczonyj sprawie na jego koszt i niebezpieczeństwo, dopóki on w sądzie się nie zgłosi, lub pełnomocnika nie zamianuje.

C. k. Sąd powiatowy S. I., Oddział XXIII.
Lwów, dnia 31 maja 1918. (2531)

Ns. 37225/18 (2). Przeciw Hrehoryjowi Drucoz synowi Fedka i Maryi, urdzonemu i zamieszkałemu w Kołodziejowie, religii gr. kat., lat 40 żonatemu, gospodarzowi na 12 morgach pola, zawisła w e. k. Sądzie dywizyjnym obrony krajowej we Lwowie do Dst. 141/18 sprawa karna o popełnioną w latach 1914 do 1917 zbrodnię przeciw sile wojennej Państwa z § 327 u. k. w., o którą jest on silnie podejrzanym.

Wobec tego zgodnie z wnioskiem e. k. Prokuratorji Państwa dozwala się celem zabezpieczenia roszczenia Państwa o wynagrodzenie wszelkiej powyższym czynem zbrodniczym wyrządzonej szkody i tytułem zadość uczynienia za naruszenie prawa — zajęcie i zabezpieczenie położonego w Austrii ruchomego i nieruchomego majątku powyższego obwinionego. — Obroncą z urzędu obwinionego mianuje się adwokata dr. Kazimierza Krygowskiego.

C. k. Sąd krajowy karny.
Lwów, dnia 15 maja 1918. (2505)

Ns. 3722/18 (2) Przeciw Stefanowi Popowiczowi, synowi Onufrego i Jagi urodz. i zamieszkałemu w Ber. mowcach, religii gr. kat., gospodarzowi, żonatemu, zawisła w e. k. Prokuratorji wojskowej Komendy Lwowa sprawa karna o popełnioną także po dniu 12 czerwca 1915 zbrodnię przeciw sile wojennej Państwa z § 327 u. k. w., o którą jest on silnie podejrzanym.

Wobec tego zgodnie z wnioskiem e. k. Prokuratorji Państwa dozwala się celem zabezpieczenia roszczenia Państwa o wynagrodzenie wszelkiej powyższym czynem zbrodniczym wyrządzonej szkody i tytułem zadość

uczynienia za naruszenie prawa — zajęcie i zabezpieczenie położonego w Austrii ruchomego i nieruchomego majątku powyższego obwinionego. — Obroncą obwinionego z urzędu mianuje się adwokata dr. Jakóba H rowitza.

C. k. Sąd krajowy karny.

Lwów, dnia 12 maja 1918. (2502)

C. III. 37/18. Przeciw niewiadomemu z miejsca pobytu Stanisławowi Surmie, wniesiony został do e. k. sądu w Nisku przez Markusa Pinkasa pozw o rozwiązanie umowy zpn. Na podstawie pozwu wyznaczono audyencyę do ustnej rozprawy na dzień 12 czerwca 1918 godz. 9 rano w sali rozpraw Nr. 9. Celem strzeżenia praw tegoż Stanisława Surmy ustanawia się p. dr. Franciszka Dzierżyńskiego, adwokata w Nisku, kuratorem.

Tenże kurator zastępować będzie kuran da swego w rzeczonyj sprawie na jego koszt dopóki ona się nie zgłosi, lub pełnomocnika nie zamianuje.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział III.
Nisko, dnia 31 maja 1918. (2525)

Ns. 3726/18 (2). Gegen den Ldst. Schützen Karl Janyska des k. k. Sch. Reg. 31, geb. 1897, in Wolfsdorf Neutitschein, ebends. zust., r. kat., ledig. Landmann, ist beim k. k. 46 Schützendivisionskommandos Gerichte ad E. Nr. 157 das Verfahren wegen des am 28 Jänner 1918 begangenen Verbrechens der Desertion nach § 183 M. St. G. anhängig. Laut Zeugenaussagen liegt gegen denselben begründeter Verdacht vor, aus der Kampfstellung zum Feinde überlaufen zu sein.

Angesichts dessen wird auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft in Lemberg und nach § 6 kais. Verordnung vom 9 Juni 1918 Nr. 156 R. G. Bl., behufs Sicherung des Anspruches des Staates auf Ersatz jedes unmittelbar oder mittelbar durch die verbrecherische Handlung verursachten Schadens und auf Entschädigung als Sühne für die Rechtsverletzung — die Beschlagnahme und Sicherung seines in Oesterreich befindlichen beweglichen und unbeweglichen Vermögens verfügt. Zum Verteidiger der Beschuldigten ist der Herr Adv. Dr. Adam Kosiński von Amtswegen bestellt worden.

K. k. Landesgericht in Strafsachen.
Lemberg, am 15 Mai 1918 (2504)

Ns. 3724/18 (2). Gegen den Ldst. Schützen Josef Retka, des k. k. Sch. Reg. Nr. 31, geboren im J. 1897 in Zelinkowitz. B-z. Mistek, zuständig nach Trzanovitz, Bez. Teschen, röm. kat. ledig. Landmann, Sohn des Alois und der Terese, die in Unterellguth wohnhaft sind, ist beim Gerichte k. k. 46 Schützendiv. Kmdo. Gerichte ad E. Nr. 56 das Verfahren wegen des am 4 Jänner 1918 begangenen Verbrechens der Desertion nach § 183 M. St. G. anhängig. Laut Zeugenaussagen liegt gegen denselben begründeter Verdacht vor, aus dem Kampfstellung zum Feinde überlaufen zu sein.

Angesichts dessen wird auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft in Lemberg und nach § 6 kais. Verordnung vom 9 Juni 1918 Nr. 156 R. G. Bl., behufs Sicherung des Anspruches des Staates auf Ersatz jedes unmittelbar oder mittelbar durch die verbrecherische Handlung verursachten Schadens und auf Entschädigung als Sühne für die Rechtsverletzung — die Beschlagnahme und Sicherung seines in Oesterreich befindlichen beweglichen Vermögens verfügt. Zum Verteidiger des Beschuldigten ist der Herr Adv. dr. Alois Kraus von Amtswegen bestellt worden.

K. k. Landesgericht in Strafsachen.
Lemberg, am 15 Mai 1918 (2503)

Konkursu.

LW. 49.721 (2483)

Ogłoszenie konkursu.

W celu nadania począwszy od I. półroza za przyszłego roku szkolnego jednego, ewentualnie więcej stypendyów w rocznej kwocie 480 koron z fundacyi stypendyjnej ś. p. Wincentego de Barachka Szachackiego dla sześciu uczniów szkół gimnazjalnych w Stanisławowie ogłasza się niniejszym konkursem.

O stypendya z tej fundacyi mogą się ubiegać tylko biedni uczniowie szkół gimnazjalnych w Stanisławowie, sieroceni t. j. pozbawieni obojga rodziców, lub prz. najmniej ojca, z rodziny polskiej, religii rzymskokatolickiej pochodzący, którzy, albo szkoły ludowe z dobrym postępowaniem w naukach ukończyli i do szkół gimnazjalnych w Stanisławowie wstąpić się zobowiązują, albo już do szkół gimnazjalnych w Stanisławowie uczęszczają i dobrym postępowaniem w naukach się wykazują. Uczniowie, przyjęci do jakiegokolwiek internatu nie mogą korzystać z niniejszej fundacyi.

Prawo rozdawnictwa służy Radzie miejskiej miasta Stanisławowa z zastrzeżeniem zatwierdzenia ze strony Wydziału krajowego, ewentualnie zaś Wydziałowi krajowemu.

Podania należy wnieść do pośrednictwem przełożonej władzy szkolnej do Wydziału krajowego, najdalej do dnia 15 czerwca r. b. załączając do nich dowody, iż kandydat posiada wszystkie warunki, powyżej określone.

Z Wydziału krajowego.

Lwów, dnia 26 maja 1918.

Firmy.

Firm. 212/18 Oddz. B. I. 9. Zmianą i dodatki odnoszące się do wpisanych już w rejestrze handlowym firm kupców pojedynczych i spółek. Do rejestru Oddział B. wciągnięto co następuje: Siedziba firmy: Kraków. Brzmienie firmy: „C. k. uprzysz. fabryka maszyn L Zieleniewski w Krakowie, Towarzystwo akcyjne. Przystąpili jako członkowie Rady zawiadowczej pp: Juliusz Cybulski, architekt we Lwowie, ul. Chmielowskiego 1. 9, dr. Natan Löwenstein, właściciel dóbr, w Wiedniu, I Fichtegasse 5, p. Gustav Weintraub, dyrektor filii Zakładu kredytowego we Lwowie, I. Kościuszki 7 i p. Adolf Sonnenschein generalny dyrektor hut w Witkowicach. Dzień wpisu: 4 maja 1918.

C. k. Sąd krajowy jako handlowy, Oddz. II.
Kraków, dnia 4 maja 1918. (2429)

Firm. 169/18 Stow. V. 286. Wpis firmy stowarzyszenia zarobkowego i gospodarczego. Wpisano do rejestru dla stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych. Siedziba stowarzyszenia: Kraków. Brzmienie firmy: „Związek stowarzyszeń spożywczych w Krakowie“ stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką. Data statutu: Kraków, dnia 30 marca 1918. Przedmiot przedsiębiorstwa: Celem Związku stowarzyszeń spożywczych jest popieranie działalności i pomyślnego rozwoju tych stowarzyszeń spożywczych, które do Związku na podstawie niniejszego statutu przystąpią, a to pod względem handlowym, organizacyjnym, administracyjnym, gospodarczym i w szczególności aprowizacyjnym. Czas trwania: nieograniczony. Dyrekcya: składa się z trzech dyrektorów, oraz dwóch zastępców. Podpis firmy (F. Z.): firmę podpisują pod stampilią, lub wypisaną firmą dwaj członkowie dyrekcji lub jeden z nich wspólnie z prokurystą. Ogłoszenia: wszelkie ogłoszenia organów zarządu mają być umieszczone na tablicy w biurach i lokalach Związku, dostępnych dla delegatów stowarzyszeń i stron, zaś ogłoszenia o walnych zgromadzeniach ponadto w jednym z dzienników w Krakowie wychodzących. Udziały członków: Udział członka wynosi najmniej 250 koron. Każdemu stowarzyszeniu i każdej

instytucji należącej do Związku wolno jest jednak posiadać większą ilość udziałów. Odpowiedzialność członka ograniczoną jest do jednokrotnej dalszej kwoty równającej się wysokości udziału. Wpisy szczegółowe: Rada nadzorcza składa się z 12 członków i 6 zastępców. Data wpisu: 10 kwi tnia 1918.

C. k. Sąd krajowy cywilny, Oddział II.
Kraków, dnia 10 kwietnia 1918. (2427)

Firm. 36/18. Do rejestru stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych wpisano: Siedziba stowarzyszenia: Nowy Sącz. Brzmienie firmy: Związek gospodarzy, stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką. Data statutu: Nowy Sącz, 15 kwietnia 1918 r. Przedmiot przedsiębiorstwa: dostarczanie członkom artykułów spożywczych i w ogóle artykułów codziennej potrzeby w gospodarstwie domowym. Czas trwania nieograniczony. Dyrekcya składa się z trzech członków, którymi są: Schulim Statter jako przewodniczący, oraz Aron Chaim Balken i Herman Hirsch. Podpis firmy: pod brzmieniem firmy podpisują się dwaj członkowie dyrekcji. Ogłoszenia w jednym z dzienników krakowskich, lub tygodników w Nowym Sączu? Udział członka wynosi dwadzieścia koron. Odpowiedzialność do dwukrotnej wysokości zadeklarowanego udziału. Data wpisu: 4 maja 1918.

C. k. Sąd obwodowy jako handlowy.
Nowy Sącz, dnia 4 maja 1918. (2353)

Фирм 76/17 стов. III. 192. Зміни і додатки до вписаних вже фірм стоваришень. Вписано в реєстрі стоваришень заробкових і господарських. Осідок стоваришення: Грушів. Фірма звучит: Спілька опадности і позичок в Грушові, стоваришення зареєстроване з необмеженою порукою. 1. Члени заряду виступили Григорий Кізіна настоятель, Никола Андринов заступник, Юрко Фешак, Данило Мисак, Яць Луців. 2. Членами заряду вибрані: О. Петро Войтович гр. кат. сотрудник в Грушові настоятелем, Гринь Кондур заступником настоятеля, Гринь Артимович, Кость Живчин, Дмитро Живчин всі господарі в Грушові членами. Дата впису: 11 січня 1918.

Ц. к. Суд окрижний яко торг., Відділ IV.
Стрий, дня 21 грудня 1917. (2329)

Doniesienia prywatne.

Bony dobrze wychowanej z wytwornym językiem francuskim poszukuje się do 5-letniego chłopczyka. Obchodzenie, utrzymanie i wikt doskonały. Warunki wszelkie wraz z fotografją proszę przesłać wprost na rece p. dr. Kubiczkiej Nowy Sącz, ul. Franciszka Józefa Nr. 2. (2512 3—6)

OBWIESZCZENIE.

Rada Zawiadowcza

Banku Przemysłowego dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi

z Wielkiem Księstwem Krakowskiem we Lwowie

ma zaszczyt zaprosić niniejszem wszystkich uprawnionych do głosowania akcyonaryuszy Banku Przemysłowego na

VI. Zwyczajne Walne Zgromadzenie

które się odbędzie we **LWOWIE**, dnia **22 czerwca 1918**, o godzinie **10 przed południem**, w sali posiedzeń Banku Przemysłowego we Lwowie, ul. Trzeciego Maja 9.

Porządek obrad Walnego Zgromadzenia:

1. Sprawozdanie za siódmy rok administracyjny i przedłożenie bilansu z dniem 31 grudnia 1917.
2. Sprawozdanie Komisji rewizyjnej.
3. Uchwała co do rozdziału czystego zysku.
4. Wybór 3 członków Rady Zawiadowczej i zatwierdzenie kooptacyi 2 członków Rady po myśli § 21 statutu Banku.
5. Wybór 3 członków Komisji rewizyjnej i 2 zastępców na rok administracyjny 1918, oraz oznaczenie ich wynagrodzenia.

Akcyonaryuszy, chcących wziąć udział z prawem głosowania w tem Walnem Zgromadzeniu, uprasza się w myśl §§ 34, 36, 39 i 40 statutu o zd ponowanie w kasie Banku Przemysłowego we Lwowie, przy ul. Trzeciego Maja 9, lub w jego Filjach w Krakowie, Rynek główny 31, — Drohobyczu, Rynek 27 — i w Krośnie, najpóźniej do dnia 15 czerwca 1918 swych akcyi wraz z kuponami.

Dziesięć akcyi daje prawo do jednego głosu. Akcyonaryusze, którzy przez zdeponowanie akcyi udowodnili swe prawo do głosu, otrzymają karty leg tymacyjne, brzmiące na ich nazwisko, z wymienieniem ilości złożonych akcyi i przypadających na nie głosów.

Prawo głosowania na Walnem Zgromadzeniu może akcyonaryusz wykonać albo osobiście, albo przez pełnomocnika b z względu na to, czy ten jest akcyonaryuszem lub nie.
Lwów, dnia 5 czerwca 1918. (2542)

Rada zawiadowcza.

**Subskrybujcie
VIII. austriacką pożyczkę
wojenną.**

**GALICYJSKI AKCYJNY
Bank Kupiecki**

**Lwów, Halicka 19 (dom własny)
przyjmuje wkładki oszczędności z oprocentowaniem**

4¹/₄ %

i wkładki na rachunek bieżący z oprocentowaniem

3³/₄ %

(1479 17—20)

Bank wypłaca z każdej książeczki wkładkowej po 2000 kor. tygodniowo, zaś z rachunku bieżącego po 20.000 kor. dziennie

bez wypowiedzenia.

Podatek rentowy opłaca Bank z własnych funduszy.

L. 1673/I.

(2513 2—3)

KONKURS

na posadę lekarza kolejowego w Tarnopolu.

W Tarnopolu jest do obsadzenia posada lekarza kolejowego dla okręgu Tarnopol I., który obejmuje przestrzeń linii kolejowej Kraków-Podwoleczyska, od km. 457-2 do km. 482-5 ze stacjami Cebrow, Hłuboczek wielki i Tarnopol, wraz z personelem kolejowym tej przestrzeni.

Początkowe honorarium wynosi rocznie 2.200 koron (dwa tysiące dwieście koron) i fiakrowe 200 koron (dwieście koron).

Kandydaci muszą być poddani austriacy i mieć dyplom doktorski Uniwersytetu austriackiego. Podanie wnosić należy do 20 czerwca 1918 do Dyrekcji kolei państwowych we Lwowie i dołączyć metrykę chrztu, względnie urodzenia, dyplom doktorski i świadectwo lekarza naczelnego Dyrekcji kolejowej o stanie zdrowia, specjalnie o normalnem rozpoznawaniu barw, jakoteż podać przebieg dotychczasowy życia i studyów lekarskich, jak również, czy petent ma inną stałą posadę, jakie pobiera wynagrodzenie i czy ma prawo do emerytury. Kandydaci mają także dołączyć oświadczenie, że w razie nadania im posady lekarza kolejowego, w przyszłości przyjmą stałe posady tylko za zezwoleniem c. k. Dyrekcji kolei państwowych.

Lwów, dnia 28 maja 1918.

C. k. Dyrekcya kolei państwowych.

Kolej lokalna Kraków - Kocmyrzów.

Obwieszczenie.

XVIII. Zwyczajne Walne Zgromadzenie

akcyonaryuszy kolei lokalnej Kraków - Kocmyrzów,
odbędzie się dnia 22 czerwca 1918 r., o godz. 10-30 przed południem
w Wiedniu, w biurze Towarzystwa I., Am Hof Nr. 2, na które
niniejszem zapraszam pp. akcyonaryuszy.

Porządek dzienny:

1. Złożenie sprawozdania.
  2. Przedłożenie zamknięcia rachunkowego za rok administracyjny 1917, sprawozdanie komisji rewizyjnej, zatwierdzenie zamknięcia rachunkowego, udzielenie absolutorium radzie zawiadowczej i postanowienie co do użycia rocznego dochodu.
  3. Wybór członków rady zawiadowczej.
  4. Wybór członków komisji rewizyjnej.
- Co do uczestniczenia na walnem zgromadzeniu i wykonywania prawa głosowania, tudzież co do powzięcia uchwał nad przedmiotami będącymi na porządku dziennym, wskazuje się na postanowienia §§ 16, 17, 18, 21 i 22 statutu towarzystwa; akcyonaryusze — z wyjątkiem akcyj będących w posiadaniu kraju Galicyi, reprezentacyi powiatowej lub gminy w Galicyi — mają być złożone najpóźniej do dnia 13 czerwca 1918 włącznie w Wiedniu, w biurze Towarzystwa I., Am Hof. Nr. 2.

Złożenie akcyj ma nastąpić przy załączeniu przez składającego dwóch konsygnacyj, podpisanych własnoręcznie względnie firmowo, z których jeden egzemplarz, zawierający poświadczenie złożenia otrzymuje deponent przy równoczesnym odbiorze karty legitymacyjnej. Po odbytem walnem zgromadzeniu akcyonaryusze wydawane będą tylko za zwrotem konsygnacyj.

Odniesienie do akcyj, będących w posiadaniu kraju Galicyi, reprezentacyi powiatowej lub gminy w Galicyi wystarczy w miejsce złożenia akcyj przedłożenie potwierdzenia kasy, w której akcyonaryusze są przechowane.

Wiedeń, 3 czerwca 1918.

Prezydent Rady zawiadowczej
Towarzystwa akcyjnego »Kolej lokalna Kraków-Kocmyrzów«
Dr. Siegfried Werner m. p.

(Przedruk nie będzie honorowanym).

(2579)

KONKURS-AUSSCHREIBUNG

für den bahnärztlichen Bezirk Tarnopol.

In Tarnopol gelangt die Stelle eines Bahnarztes der k. k. österr. Staatsbahnen zur Besetzung. Dieser Bezirk umfasst die Teilstrecke der Linie Krakau-Podwoleczyska vom km. 457-2 bis km. 482-5, mit den Stationen Cebrow, Hluboczek wielki und Tarnopol und das in dieser Strecke domizilführende Bahnpersonal.

Mit dieser Stelle ist ein jährliches Anfangshonorar von 2.200 K. (Zweitausendzweihundert Kronen) und ein Wagenpauschale von 200 K. (zweihundert Kronen) verbunden.

Bewerbungsberechtigt sind an einer österr. Universität diplomierte Aerzte, die österr. Staatsbürgerschaft besitzen. Bewerber um diese Stelle wollen ihre ordnungsmässig gestempelten Gesuche bis 20 Juni 1918 bei der k. k. Staatsbahndirektion Lemberg einbringen. In dem Gesuche ist der Lebenslauf und Bildungsgang darzustellen und anzugeben, ob der Bewerber eine andere fixe Stelle bekleidet, welches Honorar er aus derselben bezieht und ob die Stelle Anspruch auf einen Ruhegehalt gewährt. Dem Gesuche sind beizuschliessen: Heiratschein, Tauf- (Geburts-) schein, Diplom, Zeugnisse über den ärztlichen Studiengang, ein Zeugnis eines Chefarztes der k. k. Staatsbahnen über die physische Eignung, insbesondere hinsichtlich des Farbenunterscheidungsvermögens, sowie eine Erklärung, in welcher sich der Bewerber verpflichtet, für den Fall der Verleihung der Stelle in Hinkunft anderweitige fixe Stellen nur mit Genehmigung der k. k. Staatsbahndirektion anzunehmen.

Lemberg, am 28 Mai 1918.

K. k. Staatsbahndirektion.

Subskrypcye

na

VIII. Pożyczkę wojenną

przyjmuje i załatwia jak najkorzystniej

BANK PRZEMYSŁOWY

dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem

we Lwowie ul. Trzeciego Maja 1. 9,

oraz jego filie w KRAKOWIE, DROHOBYCZU, KROŚNIE, BORYSLAWIU i WIEDNIU

w godzinach od 9 do 12-30 przed południem i od 3 do 5 po południu.

(2543 1—5)